ORAS

Lis.
Saulė teka 5:38; leidžiasi — 7:30.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CA nal 6-8500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXVII | Kaina 4c | Chicago 8, Ill. Trečiadienis, Gegužės-May 10 d., 1950 | Price 4c | No. 110

SYMINGTON PARUOŠ JAV PRAMONE KARUI

SAKO, KAD ŠVEDIJOJE LIETUVAITĖ TEIKUSI ŽINIAS KREMLIUI

Baltvėžio giriose lenkų kariuomenė gaudo lietuvių, latvių ir estų partizanus

NEW YORK, N. Y., geg. 9 d. (LAIC).— Upsalos spauda praneša, kad grubios Sovietų notos Suomijai, reikalaujančios išduoti "sovietinius karo nusikaltėlius", rėmėsi žiniomis iš švedijos apie iš Suomijos atbėgusius baltiečius, ypač lietuvius.

Esą maskolių pasiuntinybė Stokholme per visus 1949 m. nepertraukiamai gaudavusi raportus iš "švedų piliečiu pasidariusio asmens, kurio žmona yra lietuvė, kaip lietuviai iš Suomijos persikeldavo į Švediją".

Pranešimuose maskolių agentams buvo nurodomos ne tiktai atbėgėlių pavardės, bet ir pavardės Suomijos valdininkų, kurie, —"tais atvejais, kai tatai įvykdavo"—padėdavo įgyti reikiamus dokumentus.

MOTERIS GAUDAVO ŽINIŲ IŠ ATBĖGĖLIŲ

"Nieko pikta nejausdami, baltiečiai gana ilgą laiką | uoliai bendravo su to švedų piliečiu pasidariusio asmens lietuve žmona ir leidosi visokių žinių "išpumpuojami". . .

Sovietų špionažas gana plačiai išsišakojęs ir aptarnaujamas didelio skaičiaus tiek švedų, tiek užsieniečių agentų. "Pranešėjo žiniomis, centras esąs Stockholmo pakrašty, Nacka miestely.

Pagal tulo PRK pranešimą "Upsala Nya Tidning" dienraštv, kai kurie maskolių papirktieji agentai yra netgi aprūpinti aparatais, kurių pagalba jie gali klausytis savo aukų pasikalbėjimų telefonu ir už sienos. Galop, švedų policija ėmė domėtis šiais "patarnavimais".

LENKIJOJE TEBEMEDŽIOJAMI BALTIEČIAI

Didžiojoje Baltvėžio Girioje, ypatingai Hainowkos apylinkėse, lenkų pasienio kariuomenė ir policija tebevykdo dideles "medžiokles"; gaudomi Lietuvos, Latvijos ir netgi Estijos atbėgėliai. Tai esą daugiausiai jauni vyrai, prasiveržę per geležinę uždangą po daugelio kruvinų susirėmimų, tikėdamiesi pasiekti Vakarų Europą.

Daugelis žuvo prie sienos, betgi "stambesni daliniai" buvo užtikti Baltvėžio girioje ir prasidėjo medžioklės.

Lenkų daliniams irgi tenka nukentėti susirėmimuose su pasiryžėliais baltiečiais.

BALTGUDŽIAI KENČIA NUO MASKOLIŲ

Iš Prahos atbėgę žmonės pasakoja apie baltgudžių tremtinių suiminėjimus Čekoslovakijoje. Pav., inž. Vasyl Rusak buvo išvežtas į Minską ir ten nuteistas 10 m. katorgos.

Dr. Jan Geniuš ir jo žmona Larysa, žinoma baltgudė poetė, suimti ir ištremti į Sibirą. Lenkijoje irgi gaudomi baltgudžiai. Dr. Stasys Hryškievič, žinomas psichiatras, lenkų nuteistas kalėti už priešavlstybinę veiklą".

Vilniuje maskoliai suėmė ir ištrėmė Sibiran kun. Adomą Stankevičių ir knygininką Stasį Stankevičių. Romanistas Dr. Pranas Hryškievič užsimušė iššokdamas iš trečio aukšto, kai MVD atėjo jo suimti.

IŠ RYTŲ VOKIETIJOS KAREIVIAI BĖGA Į VAKARŲ ZONAS

Anksčiau žydai skubėjo į Izraelį, o dabar jie jau bėga iš Pažadėtosios Žemės

BERLYNAS, geg. 9 d.—Rytų Vokietijoje sovietų valdžia sudarė vadinamą "liaudies policiją".

Paskutiniu metu "policininkai" įsitikino, kad okupantas iš jų nori sudaryti tikrą kariuomenę, galinčią vartoti tankus, artileriją ir kitokius ginklus.

Jaunų "policininkų" tarpe kilo panika. Rusams pasižadėjusių tarnauti tarpe pradėjo sklisti obalsis: "Bėgti į vakarus, jei pasitaiko proga!"

SOVIETŲ SARGAI SAUGO VISĄ PASIENĮ

Paskutiniu metu į vakarus atbėgo didokas "policininkų" skaičius. Jie informavo vakariečius apie sovietų valdžios pasimojimus ir planus.

Šiomis dienomis atbėgusieji pasakoja, kad rusai sustiprino pasienio sargybas. Slapta sovietų policija saugo visą Rytų Berlyno pasienį, kad niekas negalėtų peržengti sienos.

Į vakarus atbėgęs "policininkas" Gerhard Froess sako, kad visi pabėgtų, jei galėtų. Rytų Vokietijos kareivinėse nepaprastai didelė drausmė, didesnė negu kariuomenėje.

Nusivyle žydai bėga iš Izraelio

ROMA, Italija, geg. 9 d. — Anksčiau Austrijos, Vokietijos ir Rytų Europos valstybių žydai slaptomis bėgo į Izraelį, o dabar panašiais keliais jie jau bėga iš Izraelio, praneša Chicago "Daily News" korespondentas George Weller.

Palestiną pasiekę žydai nusivylė, ten nerado to, ko tikėjosi.

Žydai nelegaliai bėgo į Izraelį, o dabar tais pačiais būdais jie bando pasiekti Austriją ir net Rytų Europą.

ITALŲ POLICIJA SUĖMĖ BĖGANČIUS ŽYDUS

Praeitą savaitę italų policija suėmė dvi žydų grupes, iš Izraelio bandančias pasiekti Vakarų Europą.

Žydai nepatenkinti gyvenimo sąlygomis Izraelyje, ten viskas nepaprastai brangu. Jie žino, kad kai kuriose valstybėse yra antisemitizmo, bet tatai jų negasdina. Izraelyje esantieji konsulatai pilni prašymų įvažiavimo vizoms duoti.

Be to, žydams atrodo, kad Izraelio karas su arabų valstybėmis neišvengiamas.

Prezidentas kalba

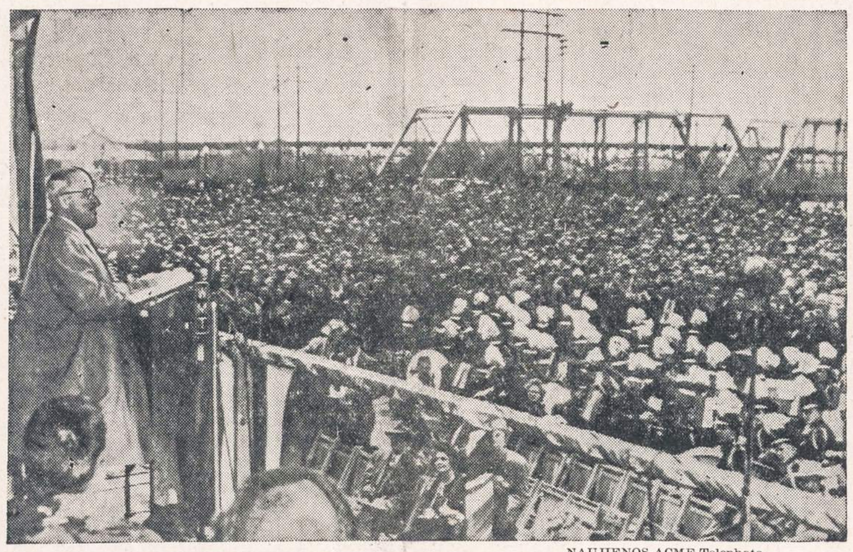

NAUJIENOS-ACME Telephoto

Ottumwa, Ia. — Čia prezidentą Trumaną pasitiko 30,000 žmonių minia. JAV prezidentas šį miestą bebuvo aplankęs 1912 m. (tada prezidentas Taftas buvo).

Negalės teikti pagalbos išvietintiems

NEW YORK, N. Y., geg. 9 d. —National Travelers Aid Society pirmininkas Hamlin Shaw paskelbė, kad nuo birželio 1 d. ši draugija negalės teikti jokios paramos atvažiuojantiems išvietintiems.

Ji turėjo parūpinti bilietus, pavalgydinti ir aptvarkyti į Amerikos uostus atvažiavusius išvietintus asmenis. Tą darbą vedė iki šio meto, bet jei negaus pinigų, ateityje negalės jo vesti.

Draugija gaudavo iš IRO 40,000 dolerių ir 18,000 dolerių iš trijų organizacijų, besirūpinančių tremtinių reikalais. Bet paskutiniu metu atvažiuoja daugiau tremtinių, gautų pinigų nepakanka.

Nutarė išvalyti rusišką žodyną

MASKVA, Rusija, geg. 9 d.— Sovietų Sąjungos Mokslų Akademija nutarė išvalyti rusišką žodyną nuo svetimų žodžių, — pareiškė akademikas A. M. Terpigorev.

Rusiškuose žodynuose svetimų žodžių yra daugybė. Jis sako, jog tai nepakenčiamas dalykas.

Įsakyta technikams pasigaminti naujus žodžius, vietoj tarptautinių.

Rusai "specialistai" skuba Kinijon

HONG KONG, geg. 9 d. — Atvažiavusieji pasakoja, kad Kinijos komunistai labai nepatenkinti vis didesniais sovietų "specialistų" būriais pačiame Pekine ir kitur.

Apskaičiuojama, kad dabar komunistų valdomoje Kinijoje jau yra apie 25,000 rusų. Vieni skaitosi sovietų pirkliais, kiti pramonės specialistais, bet visi kišasi į krašto valdymo reikalus.

Nepaprastai daug rusų atsirado Šanchajuje.

—Sekretorius Dean Acheson vakar gana ilgai tarėsi su britų užsienio ministeriu. Šiomis dienomis į Paryžių atskris prancūzų užsienio ministeris Robert Schuman.

Vėliausios Žinios

★

—Prancūzų vyriausybė siūlo Vakarų Vokietijai sujungti anglies ir plieno pramonę Europos ūkiui atstatyti. Užsienio ministerio Robert Schumano paruoštas planas sako, kad šios dvi valstybės, sujungusios abiejų kraštų pramonę, išvengtų karų Europoje. Atrodo, kad vokiečiai nesipriešins pasiūlymui.

—Iš atsakomingų pareigūnų padarytų pareiškimų aiškėja, kad JAV pritariančios Robert Schumano planui sujungti prancūzų ir vokiečių ūkius. Yra pagrindo manyti, kad Schumanas išpasakojo savo planą sekretoriui Deaną Acheson.

—JAV laivyno vadovybė, ištyrusi rastas dvi plūdes ir Baltijos jūroje numušto lėktuvo ratą, mano, kad lėktuvas sprogo padangėse arba jūros paviršiuje. Kaip ratas, taip plūdės yra apdegusios.

—Kongresui pasiųstame rašte prezidentas aiškina, kad nuostatai, tvarką National Resources Board reikalus, nėra pakankamai aiškūs, dėl to keliais atvejais kilę konfliktai. Prezidentas prašo pirmininkui duoti žymiai didesnę galią. "Jei prezidento prašymas bus patenkintas, tai Symington taps tikruoju karo mobilizacijos caru", komentuoja kongreso atstovai.

—Geležinkelių bendrovėms nepavyko susitarti su pečkuriais. Yra pagrindo manyti, kad šiandien prasidės streikas. Prieš porą savaičių pečkuriai sutiko atidėti steiką, bet iki šio meto nepavyko susitarti.

—JAV yra pasiruošusios duona, ne kulkomis kovoti prieš Kinijos komunistus, — vakar Laramie miestelyje pareiškė prezidentas. Jis kaltino Kinijos komunistus, kurie kiniečių maistą siunčia į Rusiją, o kiniečius marina badu. Prezidentas sako, kad JAV vyriausybė yra pasiruošusi siųsti maisto į badaujančias Kinijos sritis.

—Sumner Pyke pareiškė, kad vandenilio bombos gaminimo darbai tęsiami, bet tuo tarpu dar nieko tikslaus nežinoma. David Lilienthal mano, kad visa ši "istorija prieš komunistus valstybės įstaigose" gali būti diriguojama iš Maskvos. Kai kurie prisipažinimai jam atrodo labai įtartini.

Pataria išbraukti žodį šaltas

LOS ANGELES, Cal., geg. 9 d. — Pramonininkas Floyd E. Odlum pataria išbraukti žodį "šaltas" ir dabar dažnai vartojamo "šaltas karas". Jis tvirtina, kad dabar einąs karas nėra šaltas.

"Prasidėjusiame Trečiame Pasaulio Kare rusai šaudo kada tiktai jie užsimano," "Kiwanis" Klubo nariams pareiškė Odlum.

Stalinas tikisi depresijos, nepasitenkinimo ir revoliucijos, o vėliau jis pavartos kelias atomo bombas.

Neturi vietos medaus mėnesiui

MADRIDAS, Ispanija, geg. 9 d. — Diktatoriaus Franco duktė neseniai susituokė su kariuomenės gydytoju. Ji būtų norėjusi medaus mėnesį praleisti užsienyje, bet beveik niekur negali išvažiuoti.

Jai būtų labiausiai norėjęsi pasiekti JAV, bet tėvas, negavęs piniginės paramos iš Washingtono, uždraudė važiuoti į Ameriką. Ji norėjo važiuoti į Italiją, bet užsienio ministeris uždraudė. Bijo, kad neįvyktų demonstracijos. Dėl tos pačios priežasties nevažiavo į Prancūziją. Pietų Afrikoje taip pat buvo galimos demonstracijos.

Mergaitė išvažiavo į Portugaliją, bet ir iš čia tėvas, patyręs apie žento pasikalbėjimus su pretendentu į Ispanijos sostą, liepė tuojau grįžti namo.

Streptokoku gydo baisias ligas

NEW YORK, N. Y., geg. 9 d. —Dr. William S. Tillett, New Yorko medicinos profesorius, tvirtina, kad streptokokas naudojamas plaučių, kaulų ir vidurių ligoms gydyti.

Iki šio meto streptokokas buvo skaitomas mirtingas. Kur jis įsiveisdavo, nešdavo mirtį.

Dabar mokslininkai išmoko iš streptokoko išsunkti sultis, kurios naudojamos užkrėtimams, plaučių ligoms ir nudegimams gydyti. Streptokoko sultys gydo tokius skaudulius, kurių joki kiti vaistai nepajėgia išgydyti.

—Floridoj kilo dideli gaisrai, paskandinę liepsnose šimtus žolės akrų.

PREZIDENTAS PASIUNTĖ KONGRESUI KETURIUS SVARBIUS PROJEKTUS

Prezidentas sako kalbas ūkininkams apie irigacijos ir miškų apsodinimo reikalus

WASHINGTON, D. C., geg. 9 d. — Prezidentas Trumanas šiandien pasiuntė kongresui keturis svarbius projektus valstybės įstaigoms pertvarkyti. Visi kreipia ypatingo dėmesio į darbą, kurį prezidentas nori skirti Stuart Symingtonui, buvusiam aviacijos sekretoriui.

Symington, kaip žinome, yra paskirtas vadovauti krašto turtus tvarkančiai komisijai. Prezidentas nori, kad kelios įstaigos, tvarkančios tuos pačius arba panašius reikalus, būtų sujungtos į vieną įstaigą ir naujai paskirtam administruoti duota žymiai didesnė galia.

Kongresui pasiųstame rašte prezidentas sako, kad Symington turėtų paruošti krašto pramonę karui. Prezidentas nemano, kad karas kils netolimoje ateityje, bet jei kiltų, tai jis nori, kad kraštas būtų pasiruošęs. Prezidentas nori įpareigoti Symingtoną, kad jis mobilizuotų visą krašto pramonę, o kad ši pagal pirmą pranešimą galėtų pradėti gaminti krašto apsaugai reikalingas priemones.

(Kai kurie komentatoriai sako, kad Symington yra numatytas į krašto apsaugos sekretoriaus vietą. Sekretorius Louis Johnson jau keliais atvejais pareiškęs noro atsistatydinti. Symington norįs susipažinti su pramonės mobilizacijos planu, kad vėliau galėtų geriau tvarkyti apsaugos reikalus. Jis, betvarkydamas aviacijos reikalus, parodė nepaprastų gabumų.)

Prezidentas prašo Federalinę Paskolų Draugiją išjungti iš Atstatymo Finansų Korporacijos ir paskirti ją į Namų Finansavimo Įstaigą. Be to, prašo kongresą skirti daugiau pinigų namų statybos reikalams. Prezidentas taip pat prašo pinigų fabrikuose gamintiems namams statyti, kad atsirastų daugiau gyvenamų namų ir mažiau uždirbantieji galėtų juos įsigyti.

CASPER, Wyo., geg. 9 d.— Prezidentas Trumnas šiandien pasakė kalbą vietos gyventojams. Jis pabrėžė, kad nekreipsiąs jokio dėmesio į reakcionierius, bet dėsiąs pastangas gerinti vakarų valtybes. Prezidentas prižadėjo paruošti didelį irigacijos planą, rūpintis miško atsodinimu ir gauti pinigų vabzdžiams — javų ėdikams naikinti. Prezidentas nurodė, jog reikia pravesti geresnius kelius miškingose srityse ir imtis priemonių vandeniui tvarkingiau paskirstyti.

BRITAI MATĖ RUSUS, BALTIJOJE PUOLUSIUS JAV LĖKTUVĄ

Iš Afrikos lėktuvas buvęs pasiųstas stebėti sovietų laivyno manievrų

WASHINGTON, D. C., geg. 9 d. — Valstybės departamentas pasiuntė tokią griežtą notą Sovietų Sąjungai dėl to, kad britai savo radare matė sovietų lėktuvus, balandžio 8 d. Baltijos jūroje puolusius JAV laivyno lėktuvą, rašo laikraštininkas ir komentatorius Drew Pearson.

Jis tvirtina, kad sovietų karo vadovybė žinojo apie lėktuvą ir jo misiją, kai jis išskrido iš Šiaurės Afrikos, Maroke esančio aerodromo Port Lyautey.

LĖKTUVAS TURĖJO GERUS RADARUS

Sovietų karo vadovybė taip pat žinojo, kad minėtas lėktuvas turėjo gerus radarus ir stiprų elektronų prietaisą, kuris būtų leidęs stebėti Baltijos jūroje vykusius sovietų laivyno manievrus ir iš Pabaltijo valstybių leidžiamas sovietų raketas. Išskridimo dieną JAV laivyno vadovybė lentoje paskelbė lakūnų vardus, kurie turėjo pakilti ir skristi minėtu lėktuvu.

Lenta buvo viešoje vietoje, bet kas galėjo skaityti išskrendančių lakūnų vardus. Visi buvo elektronikos specialistai. Rusai galėjo spėlioti, kad jie bus siunčiami radaro misijai.

RUSAI PUOLĖ LĖKTUVĄ BALTIJOS JŪROJE

Laivyno lėktuvas iš Afrikos skrido į Wiesbadeną. Ten jis pasiėmė gazolino ir išskrido į Baltijos jūrą.

Lėktuvas buvo apie 30 mylių atstumoje nuo Latvijos, kai ji pasitiko keturi sovietų lėktuvai. Kas vėliau atsitiko, galima tiksliai pasakyti, nes britų radare matėsi viskas. Keturi rusų lėktuvai, laukę atskrendančio JAV laivyno lėktuvo, įsakė amerikiečiams nusileisti. Amerikiečiams buvo įsakyta neleisti radarams patekti į svetimas rankas, todėl jie pasisuko ir traukė tolyn į jūrą.

Britų radaras rodo smarkiai besisukantį JV lėktuvą ir puolančius sovietų lėktuvus. Laivyno lėktuvas "Privateer" tuojau nuskendo.

RUSAI GALĖJO PAIMTI ĮGULOS NARIUS

Valstybės departamentas, gavęs tikslias informacijas apie įvykį, turėjo pagrindo rašyti tokią griežtą notą Sovietų Sąjungai.

Manoma, kad sovietų karo vadovybė vėliau galėjusi paimti iš Baltijos jūros numuštame lėktuve buvusius įgulos narius. Latvijos žvejai matė sovietų destrojerį ir kelis pakraščių sargybų laivus, tuojau iš Liepojaus išplaukusius į incidento vietą.

Laivyno vadovybė tačiau netiki šiuo pranešimu, jis ne visai tikslus. Drew Pearson paskelbtas pranešimas apie užpolimą sukėlė susidomėjimo.

—Kiniečiai sako, kad jiems pavykę padaryti didelių nuostolių komunistų karo laivams, besiruošiantiems pulti Formozos salą.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Susirinks Dr. Šliupo Komitetas

Penktadienį, gegužio 12 dieną, 8 valandą vakaro, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., susirinks Komitetas Dr. Jono Šliupo Paminklui Statyti.

Visi Komiteto nariai ir organizacijų atstovai prašomi dalyvauti susirinkime.

Juozas Balčiūnas,
Komiteto Pirmininkas.

Indiana Harbor, Ind.

Klaidų atitaisymas

"Naujienų" Nr. 104 korespondencijoje iš Indiana Harbor, Ind., buvo pasakyta, kad Boulvard Pharmacy, 3437 Michigan Ave., esanti **Calumet City.** Turėjo būti: **Indiana Harbor, Ind.**

Taip pat neteisingai pasakyta, kad vaistininkas čia esąs Rindokas. R. R. Rindokas ir Edward Sopczak yra vaistinės savininkai, o vaistininku yra pasamdytas Amerikos lietuvis, turįs patyrimo vaistinėj per daugelį metų. **S. H.**

Antras paradas Čikagoje

Balandžio mėn. 29 d. buvo Ištikimybės (Loyalty) Dienos paradas, kuriame lietuviai labai gražiai ir skaitlingai pasirodė: **1) pareiškė ištikimybę Amerikai, 2) pasmerkė Raudonosios Rusijos imperializmą ir tautų vergimą.**

Gegužės 20 d. bus Amerikos Ginkluotų pajėgų (Armed Forces) ir civilinių žmonių **paradas,** kuriame dalyvaus kariuomenės, laivyno ir aviacijos daliniai, Amerikos Legionas, Veterans of Foreign Wars, civilinės patriotinės organizacijos ir tautinės grupės. Šitas paradas skirsis nuo kitų paradų tuo, kad jis yra ruošiamas valdžios ir žmonių; kad jame dalyvaus federalinės valdžios (laivyno sekretorius Mathews), Illinois valstybės (gub. Stevenson) ir Čikagos miesto (maj. Kennelly) aukšti valdininkai, kariuomenės, laivyno ir aviacijos karininkai, karciviai, jūrininkai, lakūnai ir veteranai; kad juos seks įvairios patriotinės organizacijos ir tautinės grupės; kad visų tų dalinių atstovai neš savas vėliavas, kurios sudarys kelių mylių vėliavų paradą.

Svarbu, kad šiame parade dalyvautų visos (vėliavas turinčios) **lietuvių organizacijos** su savomis vėliavomis. Taip pat svarbu, kad šitame parade būtų **miškas Lietuvos vėliavų.** Šiuo reikalu turėtų itin stipriai susirūpinti **Liet. Tremtinių Draugija,** lietuviai skautai, savanoriai, kariai ir apskritai Lietuvos piliečiai. **—N.**

Motinos Dienos minėjimas

18-tos kolonijos (Dievo Apveizdos parapijos) tremtiniai gegužės mėn. 14 dieną 4 val. po pietų parapijos didžiojoj salėje rengia gražų Motinos Dienos minėjimą. Programą atliks tremtinių vaikučiai, 18-tos kolonijos tremtinių mišrus ir moterų chorai, vadovaujami p. A. Murelio, Kęstučio Siliūno vadovaujamas tremtinių orkestras, skautų,-čių tautinių šokių šokėjai, vadovaujami p. Gudauskienės, ir kit. Po minėjimo šokiai, kuriems gros K. Siliūno vedamas orkestras, ir jaukus bufetas. Įėjimas nemokamas. Laukiami svečiai ne tik iš 18-os kolonijos, bet ir iš kitur. Sujungtomis jėgomis pagerbkime Lietuvę Motiną. **X.**

Žinios apie tavernas Bridgeporte

Kadangi su gegužės pirmąja diena baigėsi laisnio (leidimo) periodas, tai visuomet atsiranda keletas pasikeitimų tavernų savininkų tarpe. Kai kuriuos teko patirti, todėl apie juos pranešu.

Bruno Gaidamavičia, 919 W. 35th St. Metė biznį ir abu su žmona išvyksta į Rhinelander, Wis., kur jie nuo seniau turi savo vasarnamį. Į jų buvusią vietą pareis Mrs. Marcela Valentas, kuri pirko tą namą. Perkels savo dabartinę taverną nuo 33-čios ir So. Union Ave.

Antanas Vegel, 3701 S. Halsted St. Toj vietoj pirko savą namą ir persikėlė nuo 3203 So. Halsted St. Čia pareina šio namo savininkė Mrs. Anna Nedvar, kuri pagelbės savo sūnui įsikurti tavernos bizny.

Leo K. Meldžius, 821 W. 34th St. Perkėlė savo apavų taisymo dirbtuvę nuo Halsted St. Jo buvusioje vietoje bus įsteigta taverna ir gėrimų sandėlis. VBA.

Zarasiečiai, į susirinkimą!

Zarasiškių Klubas į susirinkimus šaukia savo narius atvirukais kas antrą mėnesį. Tačiau paskutinis susirinkimas dar liko atidėtas vienam mėnesiui dėl Velykų šventės. Todėl sekmadienį, gegužės 14 d., nariai-ės kviečiami gausiai atsilankyti į susirinkimą Hollywoodo svetainėje, 2417 W. 43rd St., Čikagoje.

Šitame susirinkime daug pasilikusių reikalų turėsime išspręsti, o taip pat ir ateities reikalus aptarsim, nes, artėjant vasaros karščiams, gal susirinkimus ir vėl nutrauksim iki rudens. O tuo tarpu turime deramai pasiruošti vasarinėms pramogoms — tai du piknikai (gegužinės), kuriuos klubas rengia vieną pradžioje birželio, o antrą rugpiūčio mėnesį, vadinamą zarasine.

Nariai-ės, kurie nario kortelių dar nepakeitėt su knygutėmis, prašomi šitame susirinkime pakeist, kitaip nustosite nario teisių. **—Vajasiškietis.**

Dvejų metų mirties sukaktis

POVILAS JATULIS

1948 m. gegužės 9 d. Stoughtone (Mass.) mirė vaistininkas Povilas Jatulis (Jatul). Buvo gimęs Vabalninke, Biržų aps. Paliko liūdinčius savo šeimą, seserį Pauliną ir švogerį dailininką Miką Šileikį Čikagoje, Lietuvoje brolį su šeima.

Velionis buvo pažangus žmogus. Mylėjo Lietuvą. Daug skaitydavo. Turėjo didelį rinkinį vertingų knygų. Jis buvo surinkęs visus Amerikos lietuvių leidinius, įskaitant ir laikraščius. Savo daugelio metų triūsą norėjo paaukoti Lietuvos universitetui ar knygynui. Svajojo ir pats ją aplankyti.

Velionis Jatulis Amerikon atvyko visai jaunutis. Čia išėjo mokslus ir buvo gražiai įsikūręs. Širdies priepuolis pakirto dar jauną žmogų. **N.**

—Kinijos aviacija padarė didokų nuostolių komunistams, besiruošiantiems įsiveržti į Chushan salą.

Dainuojantieji suvalkiečiai

Čikagoje mes turime jau gana didelį skaičių įvairių chorų, dainos mėgėjų grupių ir kt., tačiau manau maža tesuklysiąs sakydamas, kad vietinių—senųjų ateivių lietuvių—tarpe bene labiausiai yra mėgiamas Čikagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos choras, kuris, sprendžiant iš spaudos, beveik kiekvieną šventadienį dainuoja įvairių vietos lietuviškų organizacijų, draugijų ar klubų parengimuose. Kodėl jis yra taip mėgiamas ir turi tokį didelį pasisekimą, atsakymą radau apsilankęs šių metų balandžio 30 d. į minėtojo choro parengimą, įvykusį Hollywood Inn svetainėje.

Programa buvo gana trumpa, bet įvairi ir įdomi, apie valandą laiko nukėlusi publiką į Lietuvos girias, laukus ir sesių daržėlius. Choras atliko bent šešetą dvibalsių liaudies dainų, kurios, pagal balsų pajėgumą, nuskambėjo gana gražiai ir darniai, todėl ir publika nepagailėjo aplodismentų. Tautiniais rūbais pasipuošusios moterys gražiai pašoko audėjeles, savo miklumu sukėlusios pasigerėjimo. Dainų programa buvo baigta tradicine choro daina, pritariant susirinkusiai publikai "Į kovą, žemeičiai, į kovą, aukštaičiai, už laisvę Tėvynės brangios", kuri nuskambėjo didingai ir galingai, kiekvienam priminusi, kad mūsų Tėvynė yra pavergta.

Po programos pavyko man susigauti Suvalkiečių Draugijos choro mokytoja p. J. Grieg, kuri maloniai suteikė keleta informacijų apie choro veiklą.

Choras gyvuoja jau 11-ti metai. Jame be išimties dainuoja tik senesnieji lietuviai ateiviai, kurie, būdami nors ir vyresnio amžiaus, lietuviškajai dainai yra nuoširdžiai atsidėję. Repetuojama dvi valandas savaitėje ir mokomasi daugiausia dvibalsių liaudies dainų, kurios, atsižvelgiant į choro dalyvių amžių, yra lengviau suprantamos ir išmokstamos. Parengimų metu į dainavimą mėginama įtraukti ir susirinkusią publiką, kuri visada mielai kartu su choru dainuoja. Choras kuo toliau, tuo daugiau daras pažangos, ir galimas daiktas, kad bus prieita ir prie keturbalsių dainų.

Šiuo metu choro valdybą sudaro pirmininkas p. Juška, sekretorius p. Tamas, knyginin-kas p. Endziulis.

Dabar choras pradėsiąs ruoštis vasaros ir gegužinių programoms, nes turįs jau visą eilę pakvietimų, o šių metų gegužės 15 d. dainuosiąs Sofie Barcus vedamoje radijo programoje. Apskritai kiekvienas parengimas reikalaująs daug darbo, ypač kad tenka dar rūpintis kasdieniniu duonos kąsniu bedirbant siuvykloje, tačiau choristų pasišventimas ir meilė lietuviškajai dainai duoda jėgų ateičiai.

Padėkojęs už gautas informacijas ir palinkėjęs chorui visokeriopos sėkmės ateities darbuose, atsisveikinau su choro mokytoja ir įsimaišiau į besilinksminančių suvalkiečių būrį. **—Pr.**

Motekaitienės pasirodymas operoje

Iz. Motekaitienė geg. 7 d. dainavo The American Opera Co. statytoj "Trubadūro" operoj pagrindinę Leonoros rolę. Dainavo ir vaidino ji gerai, ypač kad ir jos kiti partneriai palyginti nebuvo stiprūs.

Lietuviams buvo labai malonų dalyvauti jos pasirodyme Amerikos operoje. **S.**

JUOZAPAS SLAMAS
342 W. 47th Street.

Mirė 1950 m. gegužės 8 d., 1:15 valandą popiet, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Smilgių parapijoje.

Amerikoje išgyveno 50 m.

Paliko nuliūdę: žmona Amelia, pagal tėvus Sugaitė; švogerka Rozalia Lakavičienė ir jos šeima; brolio dukterys, pusbrolis Sermas, brolienės Durienė ir Jonaitienė ir jų šeimos, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas Ant. M. Phillips kopl., 3307 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., gegužės 11 dieną, 8:00 val. ryte iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juozapo Slamas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Švogerka, Brolio Dukterys, Pusbrolis, Brolienės ir Giminės.

Laid. direkt. A. M. Phillips.
Tel. YArds 7-4908.

ONA SURVILLAS
pagal tėvus Tamošiutė
gyv. 3523 S. Winchester Ave.
VIctory 2-8880.

Mirė 1950 m. gegužės 9 d., 12:35 val. popiet, sulaukus pusės amžiaus. Gimus Akmenės mieste.

Amerikoje išgyveno 43 m.

Paliko nuliūdę: vyras Antanas, 2 sūnūs: Antanas, marti Josephine; Frank, marti Lucille; duktė Martha, žentas Antanas Jasas; 5 anūkai: Jeanine, Judith, Robert ir Donna Lynne ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Lietuvių Keistučio Pašalpos Draugijai, Teisybės Mylėtojų ir Žagariečių Klubui.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko kopl., 3354 S. Halsted St.

Laidotuvės įvyks penktad., gegužės 12 dieną, 1:30 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Onos Survillas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Vyras, Sūnūs, Duktė, Žentai, Marti, Anūkai ir Giminės.

Laid. direkt. P. J. Ridikas.
Tel. YArds 7-1911.

ADOMAS ALKIMAVIČIUS
Gyveno 8009 So. Morgan St.

Mirė 1950 m. gegužės 8 d., 4:25 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Kauno apskr., Rimenės parap., Gervelio km.

Amerikoje išgyveno 44 m.

Paliko nuliūdę: žmona Barbora, pagal tėvus Šikšnaitė; sūnus Warrant Officer Alfonsas Alkimavičius, Tokyo, Japan; brolis Pranciškus, brolienė Fanny ir jų šeima; krikšto duktė Sophie Bistra ir jos šeima; pusbrolio našlė Michalina Alkimavičius ir jos šeima; pusbrolis Kastantas Balakavičius, jo žmona Marijona ir jų sūnus Mykolas, jų trys dukterys: Sesuo M. Kastancia, Sesuo M. Eucharistina, Sesuo M. Immaculata, švento Kazimiero Vienuolyno; pusbrolis Bernard Balakavičius, jo žmona Anelė ir jų šeima; pusseserė Stefania Petrauskienė ir jos šeima; pusbrolio našlė Uršulė Balakavičienė ir jos šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoj liko 2 broliai: Alfonsas ir Juozapas Alkimavičiai, brolienė Jennie ir jų šeima.

Priklausė Zarasiškių Klubui.

Kūnas pašarvotas Ežerskio kopl., 1646 W. 46th St.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., gegužės 11 dieną, 9:30 val. ryte iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Adomo Alkimavičiaus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Brolis, Brolienė, Krikšto Duktė, Pusbroliai, Pusseserė ir Gim.

Laid. direkt. L. Ežerskis.
Tel. YArds 7-0781.

BARBORA SCHEMETT
pagal pirmą vyrą Bervidienė
pagal tėvus Parockaitė
Gyveno 3336 So. Lituanica.

Mirė 1950 m. gegužės 8 d., 7:30 val. vakare, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoj, Raseinių aps., Nemaksčių par.

Amerikoje išgyveno 45 m.

Paliko nuliūdę 4 dukterys: Bernice Skrivenik ir žentas Louis; Mary Pinto, žentas Peter; Helen Marquardt, žentas Lawrence; Lucille Kingston, žentas Michael; sūnus Jonas ir marti Stella; 5 anūkai, 3 proanūkai; 2 seserys: Veronika Yuškienė, Petronelė Kruvelis, švogeris Baltramiejus ir jų šeimos; brolis Juozapas, brolienė Marijona Parockai ir jų šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai, LDS 129 kp., Simano Daukanto ir Exmainierių.

Kūnas pašarvotas Ant. M. Phillips kopl., 3307 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks penktad., gegužės 12 dieną, 8:00 val. ryte iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į kapines.

Visi a. a. Barboros Schemett giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Dukterys, Žentai, Sūnus, Marti, Anūkai, Proanūkai, Seserys, Švogeris, Brolis, Brolienė ir Giminės.

Laid. direkt. A. M. Phillips.
Tel. YArds 7-4908.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

---

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukit: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 S. Harlem Ave. REliance 5-0763
POrtsmouth 7-9020.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PRospect 6-0099
3319 Lituanica Ave. YArds 7-1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0727
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.
BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet
PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI
Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės
CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.
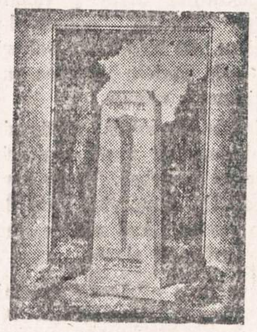
Telefonas BEverly 8-3632

CHORAS, KURIO KLAUSOSI DEŠIMTYS TŪKSTANČIŲ

ALICE STEPHENS

Alice Stephens Singers (Steponavičienės Dainininkių) choras seniesiems amerikiečiams yra puikiai žinomas. Tik naujieji ateiviai dar nespėjo geriau su juo susipažinti. Bet jau pereitų metų vasarą šio choro gražus pasirodymas rinktinių dainininkų tarpe Grant Parko koncertuose atkreipė jų dėmesį ir sukėlė malonų sieloje pasitenkinimą, kad senojoje mūsų išeivijoje esama puikių dainos pajėgų, gražiai reprezentuojančių lietuvių vardą plačiosios JAV visuomenės tarpe.

Laimi konkursą

Šis choras susikūrė prieš 10 metų. Jis išdygo iš p. Steponavičienės dainavimo studijos. Suruošus studijos mokinių pasirodymą tėvams 1940 mokslo metų pabaigoje, klausytojai buvo labai patenkinti. Ragino sudaryti specialų mergaičių chorą. Choras buvo netrukus suorganizuotas ir galėjo pasidžiaugti pirmaisiais sėkmingais savo pasirodymais. Tais pačiais metais jis stojo į "Tribune" suruoštą įvairių chorų (kurių dalyvavo 12-14) konkursą ir jį laimėjo. Vėliau, kitų raginamas, choras suruošė didesnių savo pasirodymų, koncertų.

Aktyvus choro balansas

Netrukus choras galėjo įsirašyti į savo aktyvą 33 pasirodymus per vieną sezoną. Paties choro iniciatyva būdavo ruošiami du tradiciniai koncertai: pavasarį ir rudenį. Šio pavasario koncertas bus birželio 2 d.

Daug chorui teko dainuoti karo metu — veteranams, kareiviams, jūrininkams, Raudonajam Kryžiui. 1943 metais choro nariai už tai gavo tam tikrus gynybos ministerijos pažymėjimus.

Choras iki šiol yra dainavęs bent porą šimtų koncertų. Dainavo tiek Čikagoje, tiek ir kitur — Philadelphijoj, New Yorke, Baltimorėj ir kt. Taip pat dalyvavo įvairiose radijo ir televizijos programose: ABC, WBBM, WGN, WCFL, WGES, WGN-TV (televizijos).

Šiuose koncertuose paprastai būdavo dainuojamos angliškos dainos. Tačiau ir angliškose programose būdavo padainuojama lietuviškų dainų. Nemaža choras yra dainavęs ir įvairioms lietuvių organizacijoms lietuvių dainų.

Choras parinktųjų tarpe

Dešimttūkstantinei publikai gražiai choras pasirodė pernai vasarą garsiuose Grant Parko koncertuose, kur tebuvo kviečiami jau turį vardą dainininkai bei muzikai. Šiais metais choras ir vėl yra pakviestas rugpiūčio 16 d. dainuoti Grant Parko programoje. Pats žinomasis pasaulinis dirigentas Erich Leinsdorf yra pakvietęs šias mūsų lietuvaites čia atlikti programą (bus padainuoti Debusy ir Wagnerio dalykai).

Choro vedėja p. Steponavičienė sako, jog jai ir nesmagu dėl choro pavadinimo: atrodytų, lyg ji pati norėtų save iškelti. Bet iš tikrųjų mergaitės dainininkės, savo mokytojai norėdamos atsidėkoti, pasirinko tokį vardą.

Spaudos įvertinimas

Choras ir jo vedėja buvo labai palankiai įvertinti amerikiečių angliškosios spaudos. Vieno koncerto proga Orchestra Hall "Musical Leader" pastebėjo, jog tai yra vienas geriausių choro vienetų vidurinių vakarų srityje. Iš tikrųjų choristės yra gerai išlavintos ir kiekviena gali dainuoti solo partijas.

Choras savo pasirodymais prieš plačiąją amerikiečių publikos auditoriją gražiai garsina lietuvių vardą. Nors ten paprastai dainuojama angliškai, vis dėlto radijo, spaudos ir koncertų pranešėjai pažymi, kad tai lietuvaičių choras. Būtų galima ir daugiau lietuviškų dainų prieš tą auditoriją padainuoti, bet rengėjai tam tikrais tautybių politikos sumetimais to privengia (mat, leidžiant dainuoti daugiau lietuviškai, turėtų būti ir įvairioms kitoms tautybėms daugiau savo kalba leidžiama dainuoti).

Birželio 2 d. koncertas

Steponavičienės Dainininkės rūpestingai ruošiasi savo šių metų tradiciniam pavasariniam koncertui birželio 2 d. Orchestra Hall auditorijoje. Čia, be choro, dar dalyvaus programoje iškilieji dainininkai J. Nauragis (bosas) ir St. Baranauskas (tenoras) ir operos dirigentas ir kompaniatorius A. Kučiūnas. Šalia svetimų kompozitorių, choras padainuos ir lietuviškų dainų (šimkaus, Jakubėno, Karoso). Bus sudainuota sena lietuviška sutartinė, kurią choras yra įdainavęs į plokšteles, kuries, tarp ko kita, Dr. J. Balys demonstruoja savo studentams Bloomingtono (Ind.) universitete, dėstydamas ten lietuvių tautosaką bei tautotyrą.

Ponia Steponavičienė — dainavimo mokytoja

Ponios Steponavičienės nuolatinis darbas tai dainavimo pamokos jos studijoje (410 So. Michigan Ave.), kuri yra viena geriausių Čikagoje. Čia ji moko dainininkus balso pastatymo technikos. Mokosi joje daugiausia lietuviai (jų tarpe keletas naujai atvykusių tremtinių), bet taip pat ir kitataučiai. Vieną jaunesniųjų Lietuvos Operos dainininkių girdėjau sakant apie ponios Steponavičienės studiją: "Pirma maniau, kad geriau elti lavinti balso pas kitus mokytojus Čikagoje. Bet dabar pastebėjau, kad vis dėlto p. Steponavičienė yra geriausia mokytoja".

Šioje dainavimo studijoje mokosi ir tos mergaitės, kurios sudaro ponios Steponavičienės chorą. Studiją yra išėjusių daugelis vėliau iškilusių dainininkių bei dainininkų (Skeveriūtė, Jakavičius, Jakubauskas, Namavičius-Norman, Grigoniūtė, Balsiūtė, A. Ruthers, Chr. Miller-Bartulis, M. Pukšmis, A. Barcus, Josephine Miller-Putrimas, Stella Bogdonas, Genovaitė Mačys ir kt.).

Iš lietuviškojo ir muzikos mokslo dienų

A. Stephens-Steponavičienė yra Amerikoje gimusi lietuvaitė ir gerai moka lietuviškai. Anksčiau gyveno Connecticut valstybėje; į Čikagą atvyko prieš 20 metų. Jos tėvai kilę iš Lietuvos. Lietuviškai išmoko iš tėvų, nors jokios lietuviškos mokyklos nelankiusi. Tėvas prašydavęs vis ką lietuviškai jam paskaityti. Čikagoje p. Steponavičienė išėjo muzikos konservatoriją su bakalauro (cachelor) laipsniu. Čia ji pasižymėjo. Vėliau buvo net kviečiama šiame universitete skaityti paskaitų. Pereitą rudenį vadinamajame De Paul Universiteto muzikos kritikos forume jos žodis buvo išklausytas kartu su kitais muzikos autoritetais. Jos, kaip ir kitų specialistų uždavinys buvo nurodyti muzikos kritikams, kiek ir kaip muzikos žurnalistai gali ir turi prisidėti prie amerikinės muzikos kultūros kėlimo.

Ponios A. Steponavičienės dainavimo studijoje, kurios patalpos labai jaukios ir yra gražiame gamtovaizdyje, dirba ir kompozitorius Vl. Jakubėnas su operos dirigentu A. Kučiūnu.

Dainų Dainorėlis.

JAPONAI "VILTIES" PROGRAMOJE

Viršuj matote nuotrauką dviejų įžymių japonių šokikių, kurios sušoks keletą šokių per "Vilties" programą šį sekmadienį Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., šeštą valandą vakare. Panelės Tomeyko ir Haruko Uyeda su grupe septynių mergaičių sušoks vieną šokį, kuris atvaizduos orlaivio skraidymą padangėse. Dvi mažutės japonės pašoks senovišką klasišką tautinę legendą, vardu Ureši Naka.

Be japonų, auditorijoj pasirodys ir prancūzai, mitriai išmiklinti ukarinietiškų šokių šokėjai, meksikiečiai, ispanai, lietuviai, bus hasidų šokių, Burmos, Pakistano, Indijos ir kitų šalių šokių. Didžiausia įdomybė bus grupė aklųjų, kurie irgi sušoks keletą tautinių šokių, jų tarpe ir vieną lietuvišką. Nepraleiskite tos labai nepaprastos progos ir atsilankykit visi į Lietuvių Auditoriją. Programa prasidės punktualiai šeštomis. N.

OLD STAGG

Straight Kentucky Bourbon in all its Glory!

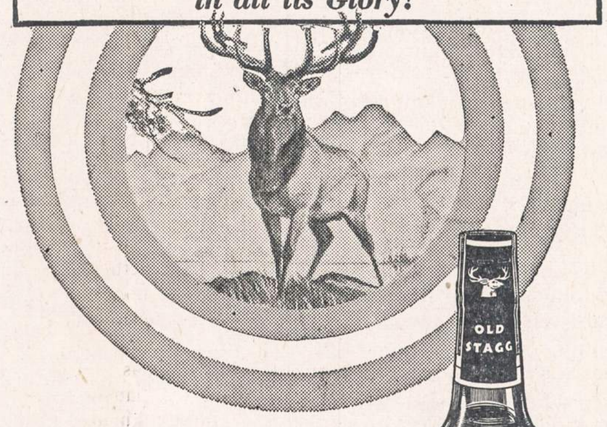

*Naturaliai puikesnis gėrimas

Naturaliai sendintas 4 metus medyje

Naturaliai lengvesnis savybe

Naturaliai švelnesnis skoniu

Ir kaštuoja tik

$3.94 4/5 qt. $2.48 pint $1.26 ½ pt

Neparduodama kol nėra Keturių (4) Metų Sena!

86 PROOF. KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY. THE STAGG DISTILLING CO., FRANKFORT, KENTUCKY.

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai prašalina iš organizmo rugštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga materija lieka kune ir jūsų kraujuje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei nakčia dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakiai patinę, vartokie

ŽOLIŲ ARBATĄ SANITAS NO. 101

Kaina $1.10 su prisiutimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu.

Užsakymus su pinigais adresuokit taip:

SANITAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

1950 METAI BUS GERI METAI

Pasidėkite savo sąskaitas saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki $5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO $5000.

Duodame paskolas su mažais mėnesiniais atmokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 SO. HALSTED STREET
Tel. Haymarket 1-3317

Kviečiame visus atsilankyti į Budriko Pavasarinį Išpardavimą gerų naujo styliaus rakandų, karpetų, pečių, šaldytuvų, skalbiamų mašinų, dulkių valytuvų, radio, TELEVIZIJOS SETŲ, lempų, rašomų mašinėlių, auksinių plunksnų, jewelry, deimantinių žiedų, laikrodėlių, sidabro ir aukso papuošalų.

Įvairių rekordų, pianų, akordionų, spinet pianų.

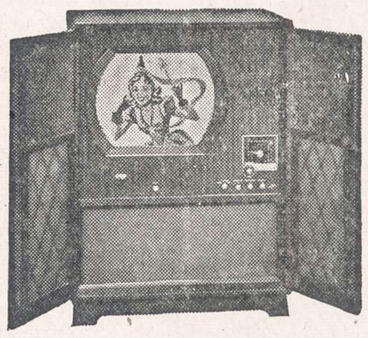

JOS. F. BUDRIK, Inc.
PREKYBOS NAMAI, 38 METAI PREKYBOJE.
3241 So. Halsted Street
Telefonas: CALUMET 5-7237.

Žymi lietuviška radio programa leidžiama 21 metai kiekvieną sekmadienį, kaip 5:30 val. popiet Chicagos laiku iš stoties WCFL, 1,000 kilocycles, 50 tūkstančių spėkos, su dideliu orkestru.

Kodėl CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $5000.

TAIP SMARKIAI AUGA TURTU IR TAUPYTOJAIS? Todėl, kad pas mus kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki $5,000 by an agency of the United States Government... Todėl, kad pas mus valdyba ir direktoriai darbščiai ir gabiai veda biznį ir išmoka aukštą dividendą savo taupytojams... Todėl, kad pas mus patarnavimas yra mandagus ir teisingas. Per 1949 metus pas mus pradėjo naujus taupymo accounts virš 1,200 ypatų, o turtas per tą laiką paaugo virš 1,000,000 dolerių. Dabar mūsų turtas siekia arti 5,000,000 dolerių.

Mes kviečiame kaip vietinius, taip ir tolimesnius lietuvius: padėkite savo pinigus šioj tvirtai apdraustoj finansinėj įstaigoj... Pas mus galite taupyti ir per laiškus. (Klauskite).

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. Tel. GRovehill 6-7575 J. PAKEL, President.

Kai miegas neateina ir jauties nesmagiai

Vartok Kramtomą Gumą Liuosuotoją

PAŠALINA IŠMATAS . . . O NE GERĄ MAISTĄ

● Kai negali miegot—jauties nesmagiai, nes reikia liuosotojo—daryk kaip milijonai čaro—kramtyk FEEN-A-MINT.

FEEN-A-MINT nuostabiai skirtingas! Daktarai sako, daug **kitų liuosuotojų pradeda "plovimo veikmę" pergreit . . . tiesiai pilve.** Didelės tokių liuosuotojų dozės krikdo virškinimą, išplauja gerą maistą, reikalingą sveikatai ir energijai . . jauties silpnas ir nudėvėtas.

Bet švelnus FEEN-A-MINT, imamas kaip rekomenduojama, veikia svarbiausia žemojoj žarnoj, **kur pašalina tik išmatas, o ne gerą maistą!** Išvengi to silpno nuovargio jausmo. Vartok FEEN-MINT ir jauskis gerai, pilnas gyvybės! 25c, 50c arba tik 10c.

FEEN-A-MINT
FAMOUS CHEWING-GUM LAXATIVE

S.A. BERGMAN
1524 W. 63rd ST.
TEL. PROSPECT 3440
Paints
Cor. 63rd and Justine

Visi Telefonai: **PROSPECT 6-3440**

Išimtinai Malevos, Sienų Popieros ir Langams Uždangų Krautuvė.

DIDELIS IŠPARDAVIMAS EINA DABAR!

Bergman's Medium Gloss Finish kiekvienam namui — dailiausių spalvų ir balta ..... Gal. **$4.39**

Bergman's Best Interior Gloss dėl virtuvių ir maudynių, balta ir vėliausių spalvų. Special. Gal. **$4.25**

Bergman's Velvet Flat Oil Paint, plaunama — nėra geresnės, balta ir spalvota. Spec. už gal. **$3.49**

Aplankykit Bergman's ir gaukit draugišką patarimą kaip malevoti ir dekoruoti jūsų namus ekonomiškiausiu būdu. **Popiera aptrimuojama Dykai.** Pristatom dykai. Visi Telefonai: **PROSPECT 6-3440**

Bergman's neturi jokių skyrių. Valandos: Atdara: **Pirmadienį** ir **Ketvirt.** iki 9:00 vak. Antr., Treč., Penktad. ir Šeštad. iki 6 popiet.

Washable
LIQUID TILING

2.25 Per Quart | **7.50** Per Gallon

Vienas padengimas duoda jūsų maudynei ir virtuvei žėrinčiai baltą finišį, švelnų kaip stiklą. Dažnas plovimas nepažeis žybėjimo. Taipgi 16 modernių spalvų jūsų baldam. Puikus finišis automobiliam ir laiveliam.

OVER 2000 CUSTOM COLORS

Gaunamas **"Beauty by the Brushful"** **Gloss, Flat ir Semi-Gloss** Greitas spalvoms pritaikyti patarnavimas visose mūsų krautuvėse.

Robertson & Co.
"The House of Liquid Tiling"

5742 W. Belmont
1342 W. Madison Street
5340 N. Clark Street
421 E. 79th Street
929 Davis St., Evanston
904 S. 5th Ave., Maywood

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė Šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra suradęs jos galo. Prieš 200 metų Lietuviai gydydavosi Begaline šaknimi nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų drugiu, nuo vidurių uždegimų ir atliuosavimui surakintų ir neveiklių sanarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo geltligės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paraližiaus. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiunčiam į jūsų namus. Begalinės svaras $7.00, už $1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida at kreipiama į mokyklos vaikus.

Važiuoju į namus.

Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v. Seredomis iki 6 valandos vakaro. o Nedėlioj pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.

Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien Trečiadienį popiet pagal susitarimą

Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4569

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, nejžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel—nieko nekainuos.

Antras aukštas.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Šaukite: YArds 7-7381.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2—($1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 18....($1.25). Suraminanti ir skausmus mažinanti. Didelis palengvinimas kenčiantiems pilvo ulcerius.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 96—($1.25). Vartojama ir rekomenduojama daugelio dėl nustabaus palengvinimo Gall Bladder nesmagumo ir kepenų netvarkos.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 9—($1.25). Daugelis vartotojų randa šią arbatą labai puikią esant kaip visokeriopam tikslui Biterius ir apetito paakstintoją.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE—($1.00)— duoda STEBĖTINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritis, sciatica, reumatizmo ir arthritis, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio slogų ir šaltų kojų. Staiga susigeria į odą ir ilgai laikosi šilima Švelnina ir akstina kraujo apytaką, tokiu būdu išblaško kūne susirinkusius nuodus.

Ateikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresniose aptiekose arba Wieboldt krautuvėse.

Z. G. STANIS CO.
2822 ARCHER AVENUE
CHICAGO 8, ILL.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Hasted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$7.00 per year in Canada
$7.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui ..... .90
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 4c.
Savaitei ..... .25
Mėnesiui ..... .90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsieniuose:
Metams $10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Indo-Kinijos Gynimas

Valstybės sekretorius Dean Acheson, pasitaręs su Francūzijos užsienio reikalų ministeriu Schumanu, pranešė spaudos atstovams Paryžiuje, kad Jungtinės Valstybės tuojau pasiųs **karinę ir ekonominę pagalbą Indo-Kinijai,** kuriai gresia pavojus iš "Sovietų imperializmo" pusės. Iš to fakto, kad sekretorius Achesonas padarė šitą pareiškimą taip greit po savo atvykimo į Paryžių, yra aišku, jogei nusistatymas teikti paramą bolševizmo priešams Indo-Kinijoje buvo priimtas Washingtone, dar prieš iškeliaujant jam į Europą.

Tai yra labai svarbus nutarimas. Iki paskutinio laiko nebuvo žinoma, ką Jungtinės Valstybės darys Azijoje. Kinijoje Jungtinės Valstybės nedarė nieko, matydamos, kaip ją užkariauja komunistų armijos. Maskvos bendrakeleivių įtikintas, kad komunistų pergalė "neišvengiama", Washingtonas sustabdė Čiang Kai-šeko rėmimą ir laukė, iki Kinijoje "nusės dulkės". Buvo ir tebėra nemaža žmonių šioje šalyje, kurie sako, kad tokios pat taktikos reikią laikytis ir Indo-Kinijos atžvilgiu. Tegu ją, girdi, užkariauja komunistai, o paskui mes lauksime, iki "nusės dulkės", ir žiūrėsime, kaip mums su jais elgtis toliau.

Bet Trumano administracija šitų patarimų nepaklausė. Ji nutarė remti komunistų priešus, kol jie dar nėra nugalėti.

—x—

Indo-Kinija yra didelė francūzų kolonija. Jos teritorijoje įsikūrė trys autonominės valstybės — Vietnam, Cambodia ir Laos. Francūzai pripažino Vietnamo valdovu imperatorių Bao Dai, prieš kurio valdžią kovoja komunistų partizanai, vadovaujami sovietų agento Ho Chi Minh.

Ho Chi Minh, be abejonės, **gauna paramą iš Kinijos komunistų ir iš Sovietų Sąjungos.** Stiprūs francūzų kariuomenės daliniai seniai kovoja prieš komunistų partizanus, bet Francūzijai šita kova uždėjo sunkią naštą. Ji neturi pakankamai nei ginklų, nei pinigų Indo-Kinijos kampanijai.

Todėl Jungtinės Valstybės ir nutarė eiti jai į pagalbą. Šitam tikslui administracija panaudos $75 milijonų fondą, kurį autorizavo kongresas Kinijos srities reikalams.

Jungtinės Valstybės negali leisti komunistams užkariauti Indo-Kiniją, nes, jai kritus, nebeatsilaikytų Tai kraštas (Siamas) ir užkariautojams būtų atdaras kelias pulti Filipinus ir Indoneziją.

Kova dėl Indo-Kinijos bus panaši į Graikijos karą, kuriame Maskva savo armijų neturėjo, bet naudojo savo satelitų jėgas, slaptai teikdama joms paramą pinigais ir ginklais.

Tačiau, kai Jungtinės Valstybės ryžosi atvirai remti komunistų priešus Indo-Kinijoje, tai galima tikėtis, jogei kova tenai pasibaigs irgi panašiu būdu, kaip Graikijoje. Maskva nelaimės.

Laisvi Balsavimai Austrijoje — ir Pasėkos

Sekmadienį buvo vietinių savivaldybių rinkimai Žemojoje Austrijoje, kurią yra okupavę rusai. Balsavimai buvo laisvi — ir rezultatai štai kokie:

Katalikiškoji Liaudies partija laimėjo 13,462 mandatu. Socialdemokrakratų partija — 6,233 mandatus. Komunistai ir jų bendrakeleiviai ("kairieji socialistai") — 397.

Iš visų balsų, paduotų 1,583 miestuose ir kaimuose, komunistai su savo talkininkais gavo tik 5 nuoš. Jeigu komunistai nebūtų apgaudinėję balsuotojų, sudarydami apsimaskavusių "kairiųjų socialistų" partiją, tai jie būtų surinkę tik gal kokius du ar tris nuošimčius balsų.

O jie tenai šeimininkauja ir "šviečia" žmones jau nuo 1945 m. Žemoji Austrija, reikia pastebėti, yra daugiau žemės ūkio, negu pramonės kraštas. Tenai visada buvo stiprūs vadinami "krikščioniški socialai"; o tarp miestų darbininkų (kurie sudaro mažumą) vadovavo socialdemokratai. Ir taip paliko, nežiūrint į tai, kad tą kraštą, nuo karo pabaigos valdo iš pačios Maskvos atvykusieji stalinizmo ekspertai.

"Išlaisvinę" Žemąją Austriją, bolševikai paskyrė vienuolikai didesniųjų miestų komunistus burmistrus. Sekmadienio rinkimai 10 jų iššlavė lauk. Išliko tiktai vienas, kuris irgi negavo absoliučios daugumos balsų.

APŽVALGA

PATARIA IŠTIRTI REPUBLIKONUS

Washingtono korespondentas Joseph Alsop, karo metu buvęs Tolimuose Rytuose, parašė laišką senato komitetui, kuris tyrinėja senatoriaus McCarthy apkaltintus valstybės departamento pareigūnus ir patarėjus. Alsop griežtai paneigia Wisconsino senatoriaus pareiškimus, kad Owen Lttimore arba kiti jo įvardinti asmenys buvę ar esą Rusijos agentai, nors jų nusistatymas kartais ir galėjęs atrodyti prosovietiškas.

Jeigu komunistų linijos sekimas reiškia neištikimybės įrodymą, tai, sako Alsop, komitetas turėtų ištirti senatorius McCarthy, Wherry ir Taftą, kurie rėmė palankią komunistams užsienio politiką dažniau, negu Lattimore, Service ir Vincent. Korespondentas yra įsitikinęs, kad, peržiūrėjus balsavimų rekordus senate, bus surasta, jogei šitie trys republikonų senatoriai ir dauguma tų, kurie jiems dabar pritaria, "balsuodavo už tiesią komunistų partijos liniją kiekvienu svarbesniu užsienio politikos klausimu, kaip ją nustatydavo Daily Worker, nuo pat karo pabaigos".

Alsop siūlosi senato komitetui būti liudininku ir pateikti aiškių įrodymų, kad republikonai izoliacininkai savo nusistatymu užsienio politikoje buvo komunistų linijos rėmėjai. Bet ar tai reiškia, kad jie nebuvo ištikimi Jungtinėms Valstybėms? Nesąmonė.

Tokia pat nesąmonė yra laikyti neištikimu tą arba kitą valstybės departamento tarnautoją arba patarėją, kurio nusistatymas buvo palankus sovietų politikai. Jie klydo ir jų klaidomis Maskva pasinaudojo. Bet klaidas daro ir teisingiausi žmonės.

MASKOLIAI GIRIASI "DOVANOMIS" LIETUVAI...

Lake Success (LAIC) — Maskvos "Pravdos" puslapiuose gana dažnai matosi "džiuginančių" pranešimų apie "Visoje Lietuvoje pasireiškiančius masmitingus didelio politinio laimėjimo ženkle" — t. y. laiko eikvojimą vadinamai "rinkimų kampanijai".

Maskvinė spauda cituoja "Sovietskaja Litva". Vienoje vietoje pranešama, kad "Maskva, Gorkij, Kuibyšev, Dimitrov, Kimry ir kiti Rusijos respublikos miestai pristato Lietuvai metalo dirbinius. Tūkstančiai elektros motorų atvyko iš Tomsko, Novosibirsko... Vien tiktai 1949 metais iš Maskvos ir Gorkio atsiųsta apie 1,000 automobilių".

Deja, kitame straipsnyje "Sovietskaja Litva" rašo, kad 1949 m. "apie 30,000 lietuvių išėjo įvairios rūšies apmokymą rusų respublikoje" — ir nutyli ar kas jų grįžo Lietuvon ir kiek lietuvių ištremta ne apmokymui, bet mirčiai.

Vienas "Pravdos" korespondentas giriasi apie Vilniaus miesto pakitėjimą — ačiū "sovietinio aktyvo rungtynėms". Izviestija papildė, kad 2 metų eigoje Vilniaus išvaizda pasikeitė — "iškilo nauji pastatai, sodai, skvėrai, gėlynai, kapitaliniai pataisyta 33,700 kv. metrų gyv. butų. Daugiau kaip 70,000 miesto gyventojų dalyvavo šiuose darbuose." Tuo pačiu metu, Vilniaus fabrikuose vedama smarki "akcija" tikslu "racionalizuoti darbo sistemą tikslu papildomai sutaupyti."

IŠKELTAS SOVIETINIS VAISTŲ "RAKETAS"

New York (LAIC) — LAIC pastangų pasekmėje, Hearsto spaudoje per dvi dienas, penkių skilčių antraštėje, buvo komentuojamos Sovietų pastangos išsivilioti iš Amerikos juo daugiau retų vaistų — streptomycino, aureomycino, ir t.t. Kita spauda irgi apie tai plačiai rašė. London'o "Daily Telegraph" pasiuntė ilgą pranešimą. Ši žinia buvo plačiau komentuojama ir iš Fordhamo Universiteto radio stoties, trumpomis bangomis. Šiuo metu vedamas platesnis tyrinėjimas apie būklę kitose Amerikos vietose.

LENKIJOS VYRIAUSYBĖ TREMTYJE IEŠKO TALKININKŲ

London (LAIC) — Lenkijos Tautinėje Taryboje užs. reikalų ministerijos valdytojas M. Sokolowski (kauniečių sūnus) padarė ilgesnį pranešimą apie tarptautinę padėtį, ypatingai ryšy su įvykiais Vokietijoje.

Savo pranešime p. Sokolowski apsistojo ties "kelių pastarųjų mėnesių eigoje" palaikytus santykius su Vidurio-Rytų Europos kraštų atsakingais nepriklausomybinių sąjūdžių komitetais. Jis priminė apie Jungtinėms Tautoms įteiktą memorandumą vienuolikos tautų vardu, kurį pasirašė ir VLIKo atstovas. Tas veiksmas esąs "susilaukęs palankių atgarsių, ir todėl pradėjome tolimesnę veiklą ta prasme, kad sukūrus nuolatinį tų tautų savitarpio bendradarbiavimą. Iškėlėme sumanymą sudaryti vykdomąjį komitetą bei tarybą (quasi parlamentą)". Nepaisant daug kur rasto pritarimo šiam sumanymui, tenka skaitytis su kliūtimis. Todėl, "papildomai pasiūlėme tuo tarpu padaryti jungtinį pareiškimą apie bendradarbiavimą tarptautinėje arenoje visiems bendrų problemų srityje, bei tuojau sudaryti du nedideliu techniškų sekretoriatu Londone ir Washingtone". Galop, p. Sokolowski pareiškė didelio susirūpinimo dėl lenkų-vokiečių santykių.

Deja, bendradarbiavimo pasiūlymai sunkiai įgyvendinami, kadangi lenkų tarpe tebesitęsia nesutarimai tiek krašte, tiek svetur. Galop, kol lenkų "legalistų" sluogsniai siekia Oderio-Neisės sienų vakaruose, 1921 m. Rygos sutarties sienų rytuose, ir proteguoja buv. komsomolco vadovaujamos baltgudžių "vyriausybės" imperialistinę veiklą prieš Lietuvos integralumą — atsakingieji lietuvių sluogsniai vargiai gali rasti įmanomu "bendradarbiavimą" su tokiais gaivalais. Lenkijos problema yra raktas Rytų Europos problemoms ir, sykiu, sudaro sunkiausią kliūtį kitų tautų sutelktinėms pastangoms.

LENKAI VERČIAMI NAIKINTI VILNIAUS VYSKUPIJOS VARDĄ

New York (LAIC) — Vietos dienraščio N. Y. Times korespondentas praneša iš Varšuvos, kad Lenkijos episkopatas praneštų susitarimų, esą dar vyriausybe katalikų bažnyčios reikalais. Betgi, apart valdžios praneštų ssuitarimų, esą dar du nepaskelbti "priedai", kurių nei vyskupai neskelbia. Vakariečiai turi "nepatvirtintų žinių", kad tų nepaskelbtų priedų turinys galįs "daryti nesmagumų susitarimo dalininkams". Vienas tų punktų "reikalauja panaikinti dvi vyskupijas.

Tai yra vyskupų sostai — Vilniuje, buvusioje Lietuvos sostinėje, ir Lvove".

Kaip žinoma, nominalinis Vilniaus arkivyskupas Romualdas Jalbrzykowski šiuo metu gyvena Baltstogėje, kur yra naujas lenkų pusėje likusios Vilniaus Arkivyskupijos centras. Lvovo vyskupijos centras esąs Liubačeve.

Iš to galima numanyti, kas atsitiktų, jeigu sovietų okupuotose šalyse žmonės gautų progą laisvai balsuoti. Komunizmui būtų kaput!

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

AR ESAMA KAIRINIO KIRČIO?

Kalbėdamas apie priesagas *-imas* ir *-ymas (Draugas,* Nr. 98), to straipsnelio autorius S. B. bent keliose vietose nurodo ir tų priesagų kirčio vietas. Jis rašo: "... *dešininis kirtis* ant pirmojo a..., *dešininis kirtis* ant i..., *dešininis kirtis* ant y..., *kairinis kirtis* ant i..., *kairinis kirtis* ant u..." Pagal šio autoriaus fonetikos terminų vartoseną jau reikėtų sakyti ir *riestinis* kirtis, *lauztinis* kirtis ir t.t.

Tačiau pagal mūsų kalbos mokslo literatūroje vartojamą fonetikos terminiją S. B. fonetikos terminų vartosena yra klaidinga, supainiota.

Terminai *kairinis, dešininis, riestinis* mūsų kalbos mokslo literatūroje (ir praktikoje) reiškia ne kirčio pavadinimus, kaip pagal S. B. reikia suprasti, bet *priegaidžių ženklų pavadinimus.*

Kairiniu ženklu *(kàs)* yra žymima trumpinė priegaidė, dešininių *(lángas)* stumtinė, riestiniu ženklu *(vaĩkas)* — tęstinė priegaidė.

"Tuo būdu matome, kad *riestinis, dešininis* ir *kairinis* yra tam tikri *priegaidžių ženklai* (mano pabr. *D.V.D.);* jų paskirtis žymėti skiemens priegaidę" (Dr. P. Jonikas, *Naujienos,* Nr. 98).

Ta pačia prasme šie fonetiniai terminai yra vartojami prof. A. Salio "Lietuvių kalbos tarmėse" (Tuebingenas, 1946) ir, kiek prisimenu, prof. Pr. Skardžiaus "Bendrinės lietuvių kalbos kirčiavime" (kurio tuo tarpu po ranka neturiu). Taip jie buvo dėstomi ir paskutiniu laiku mūsų kalbos gramatikos vadovėliuose (pvz. 1946 m. išėjusioj Stuttgarte).

Taigi moderniojoj mūsų kalbos mokslo terminijoj nėra nei *dešininio,* nei *kairinio kirčio,* o tėra tik *dešininio, kairinio* ir *riestinio* terminais vadinami *ženklai,* kuriais žymima tam tikrų priegaidžių kokybė balso judėsenos požiūriu ir jų vieta žodžių skiemenyse.

Todėl šių fonetikos mokslo terminų nebevertėtų painioti ir mokyklinėje bei šiaip kalbos praktikoje, nors kadaise kai kieno ir kitokia prasme jų būta vartojamų.

D. V. Didžiulis

PAŠALIEČIO PASTABOS

Norėčiau ir aš keletą pastabų pasakyti dėl kalbos dalykų, nors, tur būt, lendu ne į savo sritį.

Kalbos dalykų skyriuje neretai primenamas angliškasis žargonas, ypač daiktų vadinimas angliškais vardais. Reikia pripažinti, kad taip yra. Daugiausia tą žargoną vartoja gerai nei lietuviškai, nei angliškai nemokantieji.

Bet ir naujai atvykusieji nemaža žargono vartoja. Štai, kur tik du ar daugiau jų susirenka, ir išgirsi "bejojant": *jo, jo.* Ypač jie mėgsta daug svetimų žodžių vartoti spaudoje, nors, rodos, užtektų ir savų, lietuviškų, žodžių.

Man *ponas* irgi nepatinka. Ypač kad jis primena man poną, kuris engė vargšus žmones, dvarininką. *Ponas* pas lietuvius atėjo per kančias ir baimę. Aš didžiuojuos, kad nesu ponų veislės, bet esu lietuvių tėvų vaikas. Tėvai nebuvo ponai, aš negimiau ponas ir nenorėčiau būti ponas. Jei kas mane vadina *ponu,* man rodos, mane nori išjuokti. *J. J. Pranckus*

TAIKOS OFENZYVA

Amerikos vyriausybės šefo Dean Achesono naujai paskirtasis patarėjas J. F. Dulles pereitos savaitės LIFE žurnale įdomiai aprašo nūdienę politinę padėtį ir tuo atžvilgiu JAV nusistatymą. Perduodant įdomesnes straipsnio vietas, tenka suabejoti kai kuriais amerikiečių politiko teigimais.
S. Mšk.

1.

Žvilgterėjus į bendrąją įvykių eigą, galima pastebėti ryškius besiartinančio karo signalus. Rusiškasis komunizmas per pastaruosius 33 metus gerokai išsiplėtė pasigrobdamas daugiau kaip 700 milijonų žmonių, kas sudaro vieną trečdalį visos žmonijos. Dabar sovietai turi didelę karo galybę, milžiniškus žmonių išteklius ir net pastaruoju metu pasigamino atominę bombą. Galima drąsiai tvirtinti, kad ginklavimo lenktynės šiuo metu yra pačiame zenite, o Jungtinių Tautų daromi žygiai jį sulaikyti neatneša jokių rezultatų.

Komunistų vadai savo kalbose daug kartų yra išsireiškę, kad kapitalizmas ir komunizmas savo egzistencijai išlaikyti vieną dieną susirems žūtbūtinėje kovoje. Turėdami tai omenyje, daugelis amerikiečių teigia, kad pranašautasis susirėmimas jau artinasi. Šiuo atveju jokioms iliuzijoms vietos nebėra ir tenka tik užakcentuoti besiartinantį baisųjį pavojų. Jei kokiu nors, gal būt stebuklingu būdu, pavyktų to išvengti, nustebintume tik būsimas kartas, kurios studijuodamos istoriją suprastų, kad karas buvęs neišvengiamas.

2.

Kas dėl "taikos" daugelis amerikiečių įsivaizduoja, kad užtenka niekur nesikišti, nedalyvauti, sėdėti atsitvėrus nuo likusiojo pasaulio ir tuo jau būsianti taika. Ne, tuo taikos nebus galima pasiekti. Tokią padėtį kaip tik ir norėtų išnaudoti besiplečiąs komunizmas, kad galėtų pakankamai apsupti, įsitvirtinti ir pagaliau pasmaugti laisvuosius Amerikos žmones.

Turint galvoje pataikavimo politiką Rusijos atžvilgiu, tenka pasakyti, kad 1945 m. rugsėjo-spalio mėn. ji buvo baigta. Tai buvo pirmoji didesnė pokarinė ministerių konferencija Londone, kurioje Amerikai atstovavo Byrnes ir respublikonų atstovas Dulles. Konferencijos dalyviai tuo metu nebuvo gausūs, nes kiekvienas didysis turėjo tik po keturis patarėjus. Aplinkybės čia buvo geriausios Molotovui, nes jis jau nuo 1939 m. turėjo užs. reik. ministerio postą ir buvo pagrindiniai susipažinęs su visomis smulkmenomis, kuo negalėjo pasigirti kiti jo kolegos, vakariečiai.

Konferencijos metu, kalbant Amerikos užs. reikalų ministeriui Byrnes, Molotovas nuolat trukdė suktais klausimais ir įvairiausiais užmetinėjimais. Aiškiai matėsi, kad rusas nori supainioti kalbėtoją. Tačiau amerikietis kalbėjo šaltai, apgalvodamas kiekvieną sakinį, vikriai išsisukinėjo iš statomų pinklių. Anglų Bevinas pasirodė kiek kitaip. Jis buvo gerokai status, bet kartu ir labai mandagus net nuoširdus. Staiga užpykęs jis tuojau vėl atsileisdavo ir įdomiu sąmoju vėl praskaidrindavo visų nuotaiką. Vienoje kalbos vietoje Molotovas savo priekabingumu išvedė anglą iš kantrybės ir šis pasakė, kad rusas kalbąs kaip Hitleris. Molotovui to užteko. Staiga pašoko, pasakė, kad ne įžeidinėjimams Londonan atvažiavęs ir išdidžiai išžingsniavo iš salės. Bevinas, pamatęs ruso energiją, suprato per toli nuėjęs ir sutiko, kad svarstant gal sutiktų nusileisti. Dar nebuvo jo kalbos turinys išverstas į rusų kalbą, kaip Molotovas grįžo atgal.

Prancūzą Bidault Molotovas ištisai persekiojo. Be viešo, dažnai rodomo ignoravimo, Molotovas asmeniškai paprašydavo Beviną ir Byrnes sekančio posėdžio pradžią pradėti vieną valandą vėliau. Apie tai jis nieko neužsimindavo prancūzui. Šiam atvykus nustatytu laiku ir nesulaukiant kitų dalyvių, tekdavo prisinervinti ir net posėdžių salę apleisti. Vienu metu pritrūkęs kantrybės rengėsi grįžti Paryžiun, bet paskutiniu momentu suprato, kad dėl to Molotovas tik pasidžiaugtų.

Kinijos Wang buvo šaltas ir gudrus. Jis retai kalbėjo ir nesidavė išprovokuojamas. Molotovas savo grubia technika aiškiai teigė, kad tautinė Kinija jam tik nulis ir kad jis būtų labai patenkintas matydamas Wang kėdę tuščią.

Nesisekant suktu diplomatiškumu išėsti dviejų kolegų (o su likusiais dviem būtų žymiai lengviau susitarti), Molotovas ultimatyviai pareiškė, kad dalyvaujant Prancūzijai ir Kinijai, Sovietai negalį tęsti pradėto darbo. Visi nutarimai jiems dalyvaujant yra lygūs nuliui ir turi būti TRIJŲ svarstomi iš naujo.

Kada paaiškėjo Sovietų toks drastiškumas ir kietumas, Amerikos delegacija rimtai susirūpino. Matant neteisingus Molotovo argumentus, nebuvo galima su juo sutikti ir vėl pavojun taiką statyti.

(Bus daugiau)

New Yorke vykusiai gamina lietų

NEW YORK, N. Y., geg. 8 d. —Praeitą savaitę lietaus gamintojai vykusiai atliko savo darbą.

Savaitės pradžioje lietaus gamintojai pakilo į padanges ir paleido į debesis didoką kiekį sidabro ir jodo mišinio. Catskill kalnų srityje pradėjo smarkiai lyti.

Į debesis paleistas cheminis mišinys jungia garus ir verčia juos kristi.

TEHERAN, Iranas, geg. 7 d. Į Iraną sostinę atbėgo 300 žydų, gyvenusių Kurdistane, šiaurinėje Irano provincijoje.

Atbėgusieji pasakojo, kad paskutiniais dviem mėnesiais kurdai pradėjo persekioti ilgus metus ten gyvenusius 12,000 žydų. 12 žydų nužudyta, kelios žydaitės išprievartautos.

Žydai sako, kad Irano vyriausybė nieko nekalta, ji persekioja antisemitus ir teikia pagalbą nukentėjusiems. Prieš keturis metus kurdai sukilo prieš centralinę valdžią ir paskelbė autonomiją.

KELIONĖ Į PAGIRIUS

(APMĄSTYMAI APIE PRAĖJUSIUS, ESANČIUS IR ATEINANČIUS LAIKUS)

Rašo ALB. VALENTINAS

(Tęsinys)

Vyrai taip trenksmingai šaukia, kad kartas nuo karto, pūkšt, ir užgęsta lempos. Kai tamsu palieka ir "nebegalima matyti giedoti", jie siekia rankomis ant stalo sudėtus naminio alaus uzbonus ir užsiverčia po gerą gurkšnį, idant dar trenksmingiau šaukti galėtų. Visi šventieji danguje turi užgirsti šio vakaro giedojimus čia, pas Meškėną. Moterys tiek neišgali. Kitos jau užkimusios. Stalo gale sėdi pravadyrius, dvejus akaliorius ant nosies užsidėjęs, kurie už ausų pririšti linininiais siūleliais. Mat, rėmus vaikai pagavę sulaužė... Jis alaus negeria ir į dažniau siekiančius uzbono žiūri per akaliorių viršų:

— No, no, ar tik nesumaišysi natą...

O kampe prie pečiaus sėdi ubagėlis šimtakojis. Nors vyrai, alaus mažumą užragavę, šventas giesmes šaukia taip, kad namo sąsparos braška, bet šimtakojis visvien snaudžia. Kas jam... Išvargęs bevandravodamas po svietą. šikšninės jo tarbos su vario sagtimis po suolu, o jis apsivilkęs ilga, iki kelių ruda sermėga, su dviem variniais guzikais užpakalyje. Pypkė, gal jau prieš keletą metų užgesusi, kabo suspausta dviejų jo pageltusių ilčių. Ji mandriai suriestu šikšniniu cibuku ir spindinčiu variniu vožtuvėliu. Žila barzda suvis pageltusi nuo pypkės karčių dūmų, o balti plaukai užkritę ant akių. Niekas, nė patys seniausieji žemaičių krašto gyventojai nežino tikrosios šimtakojo pavardės. Sako, kad jo vardas esąs Matausas. "Šimtakoju" vadina nuo amžių jį todėl, kad jis nešasi su savim daugiau lazdų, negu kad turi Dievo duotų kojų. Ant dviejų lazdų yra užrišti iš gerų kanapių pinti šniūrai su ratų muterkėmis gale. Su šitomis jis perbraukia per kojas šunims durneliams, kurie dar nepažįsta Šimtakojo ir tebėra kvailučiai. Gavę su muterkėmis per kojas, šunes cypdami bėga į savo būdas, idant kitą kartą pamatę einantį šimtakojį, slėptųsi kur tik beišmanydami ir galvotų sau šuniškai:

— Ak, šimtakoji, geriau tu be mūsų, o mes be tavęs apsieisime...

O kitos lazdos buvo įvairios: šermukšninės, arba jauno bezdžiomedžio. Jos tarnavo Šimtakojui apsiginti nuo piktųjų dvasių, velnių, kipšų arba įvairių "vokietukų", kuriuos jis sutikdavo besivalkiojančius pabaliais ar paraisčiais savo amžinose kelionėse po svietą.

Tuose amžiuose, kada dar nebuvo radijo, televizijos ir žmonės nemokėjo spausdinti gazietų arba "peiperių", Šimtakojis gyveno gerus laikus. Jis keliavo nuo kaimo iki kaimo, nuo parapijos iki parapijos ir skelbė geras naujienas: kur kokius varpus liedina, kur ką atatinkamai pabaidė, kurio gaspadoriaus velnias nesukalbamiausias, kurie ciesoriai prieš kuriuos pradėjo šiaustis ir abelnai, kuris Dievo nemylintis kiemas ubagui duoda miltus ir kuris lašinius.

Kiek šimtakojis turėjo metų, nė seniausieji parapijos vyrai negalėjo ssuivokti. Jie aiškino taip:

— Kai mes dar buvome piemenukai ir kiaules padaržėse ganėme, jau šimtakojis vaikščiojo po kaimus, apskelbdamas visas naujienas ir gąždindamas šunis su savo muterkiniais botagais. Jis tada buvo toks pat žilas, kaip ir dabar. Kada jis gimė, tik vienas Dievas težino.

Parapijos knygose apie šimtakojo gimimą taip pat nebeliko jokių žymių. Seni ir mokyti klebonai aiškino:

— Šiton pani, nėra tavo metrikų knygose. Gal sutrūnijo jau, o gal žuvo gaisruose, nes klebonijas nuo per didelio kepimo ir virimo dažnai ir ugnelė aplanko...

Taip ir liko šimtakojis ubagėlis be metrikų ir be amžiaus. Gal tu, Mielas Skaitytojau, atsimeni šimtakojį? Gal palikai jį tenai, išvažiuodamas Amerikon prieš pusę šimto metų? Kiek dabar jis galėtų būti senas?

Okey! Atėjo ir šimtakojui prasti metai. Kai ant šiaudinių stogų iškilo radijo antenos ir visi stalai buvo apkrauti laikraščiais, niekas jau nebeklausė Šimtakojo apie naujų varpų liedinimą ir apie tai, kuris ciesorius prieš kurį dabar šiaušiasi? Tik Meškėno pakeleivis, gerai vaišių prisikirtęs alkieriuje, vėl sėsdamasis prie šilto pečiaus, pasiteiravo ubagėlio:

— Šimtakojėli, kaip tu čia atsiradai?

Ir atsakė jam ubagėlis Šimtakojis girgždančiu balsu, it per ratų stebulę:

— Dūšelės mane čionajos atvedė...

— Dūšelės..., — sumurmėjo snaudulio kamuojamas pakeleivis.

— Je, dūšelės. Matai, žmogau, aš esu gimęs žaliajame četverge. Tai matau mirusius. Bėda man! Kur tik einu, tai vis su mirusiais draugystėje. Klampoju šį vakarą iš Laugalių ir mislinu sau, kur čia nakvynę susirasiu. Ogi žiūriu, pilni takai dūšių. Ir visos traukia į Meškėnus. Mažos, kur nekrik štytos, tai rėdėte rėda ir kabinasi man ant kaklo, kad neščiau. Aplipau dūšelėmis visas, vos tik paeiti begaliu. Aš joms ir sakau:

— Dūšelės, o kur jūs keliaujate?

— Ogi, pas Meškėną, kur kitur, — sako jos. Dėde, nešk mus, nes mes mažos, nekrikštytos, negalime paeiti.

Šimtakojis pasikrapštė pakaušį ir vėl porina toliau pakeleiviui:

— O aš ir sakau, veltui tai nenešiu; mokėkite po kapeiką. O dūšelės ir sako: mes biednos, neturime pinigo. Parašyk dėdei apie mūsų į Ameriką, jis do leriais tau prisiųs. Bagotas yra, mainose dirba... O aš sau nupurčiau dūšeles nuo pečių ir sakau: neturite kapeikos, tai eikite sau! Nenešiu, eikite sau pėsčios! O kaip aš atsišauksiu jūsų dėdę iš mainų, kad rašyti nemoku. Nenešiu... Taip ir nupurčiau visas. O atėjau į kiemą — pilna pakaruoklių su grabais. Kitų jau grabai supuvę, kyšo išlindę kojos, galvos, rankų kaulai... O vidun pakaruokliai įeiti negali, nes čia pravadyrius šventas giesmes užduoda...

— O čia viduje ar yra dūšelių? — klausia pakeleivis.

— Kas ir besuskaitys, vaikeli, — perbraukia ubagėlis ranka per savo žilą barzdą. — Visi čia šį vakarą susirinko, kurie tik per amžius iš šitų namų yra Viešpatump iškeliavę. Va, matau visus. Ana, pačiame stalo gale, prie pravadyriaus, sėdi amžinatilsis Vincentas ir savo riesta šoble pasirėmęs kažką dūmoja. Prieš laikus senus ciesoriaus vaitas jį į rekrūtus pagavo. Ir išjojo jis su kitais kariaunon į neapmatomas šalis ciesorystės. Ilgus laikus niekas nieko nebegirdėjo apie Vincentą. Tik kartą meškininkai nuo Kaukazų atnešė margą gromatėlę, kad esą, Vincentas iš Pagirių, išjoja su kitais į didžius karus prieš turką už Dievo Pateptąjį Vienvaldį Ciesorystės. Tai tenajos, kažkur už Kaukazų, ir pakratė savo kaulelius... O dabar rymo ant savo šoblės, o medalijonai ir antpečiai žiba kaipo žvaigždė jenerolo...

— O kurie kiti dar šį vakarą čia susirinko?—klausia pakeleivis.

— Gi, iš dešinės pravadyriaus sėdi Motiejus. Prieš pusę amžiaus per Prūsus Amerikon sveikas iškeliavęs. Paskui davė žinoti, jogei didžiame mieste Gamburgo sėdo į trijų būrių laivą ir pasileido per bekraštinius vandenis sau laimės paieškotų. Ir taip besiiriant jam per didžius vandenis, užklupo Motiejų šaunios nepagados ir didi vėsulai. Sako, ko tik giltinė neparovė! Betgi, dasikrapštęs iki kito kranto, didžiu ponu pastojęs: brangiuose ir šviesiuose ruimuose gyvenęs ir valgęs bei gėręs ko tik akys apmatę. Sakė, jeigu nugaiš karvė ar kitos kokios nepagados aplankys — rašykite, ba, pinigo galėsiu prisiųsti kaip lietaus... Bet nuo to laiko — nė čiukšt, nė brėkšt! Kaip vandenin dingo. Tada mokyti ubagai, vaikščiodami po šventą Žemaitiją, apsakinėjo, jogei Amerike sugriuvo mainos ir daugel mainierių gyvų palaidojo. Tai įvykę tuojau po pirmųjų jubiliejušų. Matyt, tos mainose nabagėlis ir atidavė savo bėdną dūšelę Dievui,..

— O ką dabar daro Motiejus, sėdėdamas po dešinės pravadyriaus? — vėl klausia pakeleivis ubagėlio, gimusio nelaimingame "žaliajame četverge".

— Dabar jis negieda su kitais drauge, bet skaito savo dolerius. Didžias krūvas ant stalo yra susidėjęs. Skaito, skaito, suskaito, pasikrapšto pakaušį ir vėl skaito iš naujo. Matomai, vieną kartą vieno dolerio trūksta, kitą kartą — vienas perdaug. Nabagėlis... Ir vis žiūri į savo auksinį laikrodį. Matomai, į "džiabą" nori skubėti... O aukso dieviška per visą pilvą spindi, it visos Dievo dangaus žvaigždės kartu. Bet vienok savo balto šiaudinio bryliaus nenusiima, nors ir maldos laike. Tai, va, vis amerikonas!

— Ar ir kiti čia dolerius skaito? — teiraujasi pakeleivis vis.

— Artojėliai, kurie iš čia į karalystę amžiną iškeliavo, neturi anei dolerio. Visi, rudomis sermėgėlėmis apsivilkę, gieda, šaukia atsispirdami su visais gyvaisiais kartu. Tik tas Anuprėlis, tegu jį dvasios šventos saugo...

— O kas tas Anuprėlis? — klausia vėl praplėšęs akis Meškėnų sodybos pakeleivis.

(Bus daugiau)

Racine, Wis.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos 121 kuopa ruošia Motinos dienoj motinoms pritaikytą ir motinoms pagerbti programą.

Prašomi visi vietos lietuviai gegužės 14 dieną susirinkti Sokol Hall, 1625 Racine St. Pradžia 2:30 popiet. Užsibaigus programai tęsis šokiai prie gero orkestro.

Kviečiami atvažiuoti į svečius ir iš visos apylinkės kaimynai. Visiems įėjimas į salę nemokamas. Laukiame pasiruošę dideliam būriui svečių priimti.

—M. Kasparaitis.

Melrose Park

Vietos ir apylinkės lietuviams svarbus pranešimas

Melrose Park BALFo 117 skyrius rengia masinį susirinkimą gegužės 11 dieną, ketvirtadienį. Vieta — Mt. Carmel bažnytinė svetainė. Laikas — 7:30 val. vakaro. Dalyvaus žymus svečias, buvęs Lietuvos ministerių pirmininkas generolas Jonas Černius. Jis turi daug ko mums pranešti, todėl nepraleiskime progos neišgirdę jo kalbos. Ypatingai kviečiami. organizacijų pirmininkai, valdybų nariai bei veikėjai. Kviečiama taip pat ir apylinkės visuomenė. Bus programa.

Kviečia

BALFo 117 skyr. valdyba

HOSPITALIZATION

LIFE ACCIDENT AND HEALTH

INDIVIDUAL • FAMILY • INDUSTRIAL

Maximum Protection at Minimum Cost

No Age Limit
Female Diseases and Maternity Covered

MUNICIPAL INSURANCE COMPANY — THE PILLAR OF STRENGTH

Local Claim Service
Choose Your Own Doctor and Hospital

MEDICAL SURGICAL

THE 105 West Madison 9th FLOOR FRanklin 2-4040 Ask for Extension 404

MUNICIPAL INSURANCE COMPANY

THE MUNICIPAL INSURANCE COMPANY
105 West Madison, 9th FLOOR

YES, I am interested in

☐ Life Insurance ☐ Health Insurance
☐ Hospitalization Insurance

Please send your explanatory literature to:

Name .....

Address .....

City .....

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $5000

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAK ROAD — CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. — TEL.—VIrginia 7-7747

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME IŠDIRBTĄ REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted Street — Tel. VIctory 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT.** Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežiejimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo ęczema nudegimų ir kitų odos ligų. **Kaina $1.50.** Siųskit Money Orderį arba nuvykite į:

BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

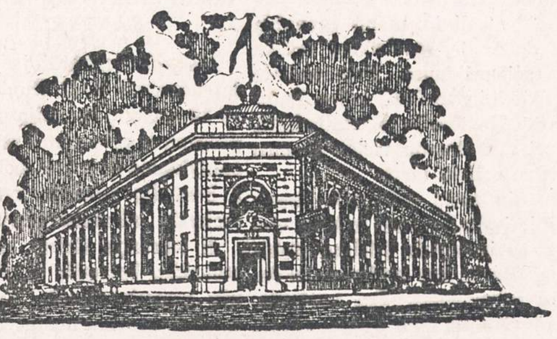

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuošimtį

TAUPYK SAUGIAI . . . mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue — Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dieną, Ketvirtad. nuo 9 iki 8 vakare.

Tel. VIrginia 7-6585

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WAterfall 8-3060
Priima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. Šešt. pagal susitarimo.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PUllman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,
Šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel.: DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; ketvirtad. ir priešpiet tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Resid. Tel.: VIrginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUdson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEmlock 4-5532

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr.,ir ketv. 3—5 v. v.
trečiad. penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CAlumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIdway 3-2889
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ.

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order į:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. — Cicero 50, Ill.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS
—: Iš :—
PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVIŲ
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE Co.
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-4226
CHICAGO, ILL.
Leidžiame lietuviškas radio programas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGES.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
17-ti METAI
IŠ STOTIES
W. G. E. S.
1390 kil.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakaruškos kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Bile reikalu skambinkite: REpublic 7-4807

Į PASAULIO LIETUVES

Didžiausiomis lietuvių tautos sūnų ir dukterų aukomis iš po svetimos priespaudos atsikėlusi Lietuva neilgai džiaugėsi savo nepriklausomu gyvenimu. Mūsų ramų ir kūrybinį darbą nutraukė priešas, įsibroves į nuo šimtmečių mūsų protėvių gyvenamą žemę, sugriaudamas mūsų statomos valstybės rūmus ir užgesindamas mūsų kultūros židinius.

Kraštą, kur pilkoji Baltija ir ošiantieji miškai mums nuo amžių kartojo: "Čia jūsų žemė, čia jūsų namai", užvaldė svetimieji, kiekvieną susipratusį lietuvį paskelbdami priešu ir šalindami jį iš gyvenimo. Anksčiau savo žemėje buvęs šeimininkas ir kūrėjas, lietuvis tapo paverstas beteisiu vergu.

Apgaule ir smurtu 1940 m. birželio mėn. 15 d. į mūsų tėvynę įsiveržęs raudonasis priešas, ištisus metus niokojo kraštą, savo aukščiausio žiaurumo pasiekdamas 1941 m. birželio 14-17 dienomis, vien tik tada į poliarines Sovietų Sąjungos sritis ištremdamas per 40,000 nekaltų mūsų tautos vaikų.

Antrukart sugrįžęs, ir jau šeštuosius metus mūsų žemėje besiaučiąs okupantas sistemingai ir dar žiauresnėmis priemonėmis baigia naikinti mūsų tautą. Šiandien mus pasiekiančios žinios iš tėvynės byloja apie naujus masinius išvežimus į Sibirą, į prievartos darbus, kur ištremtuosius laukia nepakeliamas šaltis, badas ir lėta kankinio mirtis. Taip pat kartojasi ir nuolatiniai areštai ir suimtųjų kankinimai. Ištremtųjų ir suimtųjų skaičius siekia šimtus tūkstančių žmonių ir graso visišku mūsų tautos išnaikinimu.

Likusiems tėvynėje stengiamasi išrauti iš širdžių visa, kas sudaro žmogaus gyvenimo prasmę: tautybę, tėvynės meilę ir religiją. Nauju įnirtimu tęsiamas tikinčiųjų persekiojimas, suimami ir tremiami dvasininkai, tautos branginamos šventyklos paverčiamos sandėliais, šokių salėmis ir arklidėmis.

Mes girdime sunkiai aidinčius mūsų brolių ir seserų žingsnius tolimame Sibire, negailestingai nuo motinų atskirtų vaikų graudų skundą ir tėvynėje pasilikusiųjų mūsų kovotojų ir partizanų pagalbos šauksmą.

Ir visa tai vyksta dvidešimtajame amžiuje, veikiant Atlanto Chartos, Jungtinių Tautų Chartos principams, žmogaus Teisių Deklaracijai ir esant pasmerktam genocidui.

Mes, išgyvenusios mūsų tautos naikinimo pirmuosius etapus, gyvos liudininkės 1941 m. birželio 14-17 dienų išvežimo žiaurumų, būdamos didžiausio pavojaus dėl mūsų tautos likimo išvakarėse, susiradusios prieglobstį Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir kituose vakarinių demokratijų kraštuose, kreipiamės į viso pasaulio moteris.

Mes kviečiame prisiminti lietuvių tautos tragediją—jos dešimties metų okupaciją ir po metų vykusius išvežimus, **skelbdamos birželio 15-tąją mūsų rimties ir susikaupimo diena.**

Melskite tą dieną, kad Aukščiausias suteiktų mūsų kraštui laisvę ir nepriklausomybę, kad grąžintų mūsų tautos vaikus iš šaltojo Sibiro, kad atitolintų mirtį nuo mūsų tautiečių, kurie kankinami vergų darbais, kad laimintų mūsų brolius, kovojančius prieš okupantą.

Skelbkite tą dieną apie Lietuvai padarytą skriaudą savo susirinkimuose, minėjimuose, spaudoje ir per radiją.

Veikite savo vyrus, vaikus ir pažįstamus, kad jie remtų jūsų balsą.

Kovokite, kad vieningu visų pasaulio lietuvių darbu mūsų tėvynė atsikurtų laisvam demokratiniam gyvenimui.

New York,
1950 m. bal. 20 d.

Pabaltijo Mot. Tarybos Lie-Atstovybės Prezidiumas:

Birutė Novickienė,
Ligija Dirkienė,
Sal. Narkeliūnaitė.

Aktualūs dalykai

• • •

LEMPRĖ — ŽUVŲ VAMPYRAS

Jau 1928 metais Dr. D. S. Jordan, žuvų gyvenimo žinovas, įspėjo, kad JV vidurinių vakarų valstybių ežeruose priviso lemprių. Pastaruoju metu žvejai susirūpino, kad didžiuosiuose ežeruose pradėjo nykti žuvys, ypač "trout", "whitefish" ir kitos pačios geriausios Amerikos didžiųjų ežerų žuvys. Žvejams pavyko sugauti žuvų, prie kurių kūno buvo prikibusios lemprės, o kitas—sužalotais pilvais. Žuvų nykimo priežastis jau išaiškinta, bet niekas nežino, kaip apsaugoti likusias žuvis nuo visiško išnaikinimo. Šiuo reikalu yra susirūpinusi ir vyriausybė.

Lemprė (lamprey) nėra tikra žuvis. Šis vampyras neturi nugarkaulio, nė žvynų bei pelėkų. Juoda, slidi, panaši į ungurį. Didelės, išverstos akys, didelė buka galva. Ji yra primityvus vandenų gyvūnas. Tikroji žuvis turi nugarkaulį (apie 30 sąnarinių kauliukų), šonkaulius; turi "kojas" ir "rankas", kuriomis ji plaukia (tai yra josios pelėkai ir sparnai, kurie valdo kryptį ir greitį). Lemprė neturi žiaunų. Josios trumpas snukis pilnas smulkių, aštrių dantų. Netoli galvos, iš abiejų šonų, ji turi po 7 žiedus, kurie panašūs į siurblius. Tie siurbliai veikia kaip kvėpavimo organai. Lemprės liežuvis ir gomurys pilnas smulkių, aštrių dantų.

Kai alkana lemprė įsikimba į žuvies pilvą, tuomet išleidžia vandenį pro siurblius. Tokiu būdu josios snukis kietai prisispaudžia prie aukos kūno. Auka plaukia ir kartu velka vampyrą-lemprę. Savo aštriu liežuviu ji graužia žuvies kūną kol pasidaro gili žaizda. Prigėrusi žuvies kūno sulčių ir kraujo, atitruksta. Nusilpninta auka leidžiasi į dugną, o kartais apsivertusi plūduriuoja ir nugaišta. Jeigu iš kart nenugaišta, tai padaryta žaizda negyja, bet plečiasi ir tinsta. Vėliau nuo augalų užsikrečia bakterijomis. Žvejai sugavo žuvų sužalotais pilvais. Lemprė mėgsta pulti didžiąsias žuvis, kurios neturi daug žvynų pvz. vašilas ir kt. Vienos pėdos ilgumo lemprė gali nužudyti 50 svarų sveriančią žuvį. Ne dėl to, kad kraują iščiulpia, bet dėl to, kad padaryta žaizda negyja, nes ji užsinuodija. Tokiu būdu žuvis nugaišta.

Lemprė neršti anksti pavasarį, kai ledas pradeda tirpti. Paprastai susimeta upeliuose, kur yra akmenų arba augalų. Prie akmens ar kurio kito daikto prispaudžia savo snukį, kad vanduo neišneštų į gilumas. Po neršto plaukia į gilumas ir vėl medžioja aukas. Šio žuvų parazito labai daug priviso mūsų Michigano ežere. **Šepetys.**

Mūsų kultūros bare

—Urugvajaus (Pietų Amerikoje) pradžios mokyklose mokosi šeši šimtai lietuvių mokinių. Tokias žinias skelbia Urugvajaus Pradžios Mokyklų Departamentas. Daugiausia lietuvių mokinių mokosi sostinėje Montevideo ir kituose didesniuose miestuose.

—Sao Paulo (Brazilijoje) išeina lietuvių juokų laikraštis "Garnys", kurio redaktoriu yra Jonas Vigelis.

Jonas Vigelis gimęs Brazilijoje, ten mokslus ėjo ir visą laiką dalyvavo uoliai vietos lietuvių gyvenime.

—Montevideo einantį laikratį "Kultuvė" nuo Nr. 14 pradėjo redaguoti vietos visuomenės veikėjas ir laikraštininkas Antanas Račkauskas.

—Brazilijoje Kazys Čeplinskas sudarė mažutę cirko komikų grupę, su kuria pasėkmingai dabar važinėja po visus didesnius Brazilijos miestus.

Kazys Čeplinskas kilęs nuo Utėnos; Lietuvoje jau taip pat dalyavo komiku cirkuose.

—Montevideo (Urugvajuje) didieji vietos dienraščiai įsidėjo straipsnius apie artistę lietuvaitę Telly Bartis. Ji giriama kaip gera deklamatorė, o taip pat kaip dramos artistė.

Telly Bartis yra baigusi vietos teatralinio meno mokyklą ir dabar tos mokyklos artistų grupei priklauso. Toje pačioje mokykloje mokėsi antra lietuvaitė Hortensija Bartnikaitytė, kuri yra žinoma vietos dramos teatro artistų tarpe.

—Šių metų pabaigoje Brazilijoje įvyks į senatą ir kitas vietos savivaldybės įstaigas rinkimai. Kartu bus renkamas ir šalies prezidentas. **Yra nustayta, kad vien tik Sao Paulo mieste pilnateisių lietuvių rinkikų bus per dešimts tūkstančių.**

Pagal Brazilijoj veikiančius įstatymus pilnateisiais rinkikais yra Brazilijos piliečiai ir balsą turi tie, kurie dar pilietiškai nėra galutinai Brazilijoje įsiteisinę, jie turi vadinamus rinkiko "ex oficio" teises.

—Britų karo vadovybė patyrė, kad sovietų kariai Maskvoje studijuoja Hitlerio paruoštus planus Anglijos invazijai.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

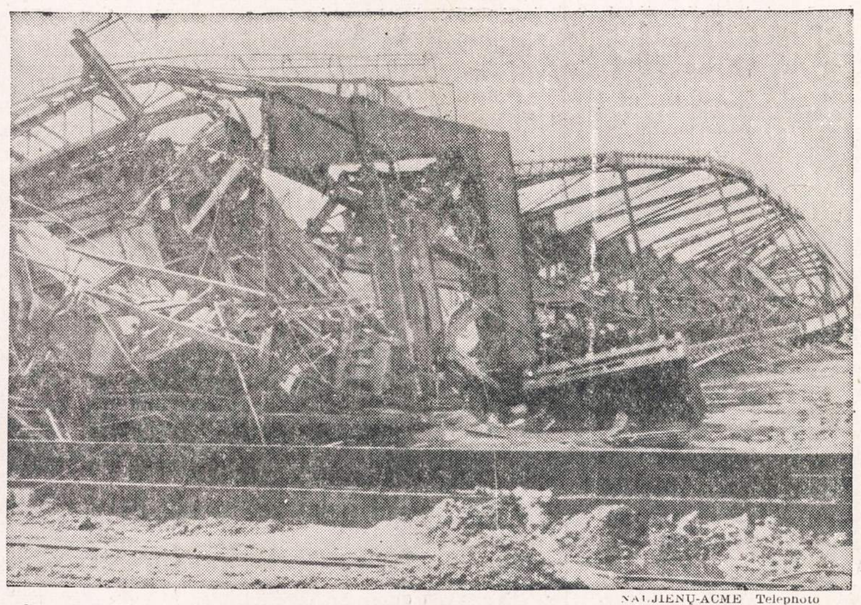

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Superior, Wis. —, Čia siautė nepaprastas viesulas, kuris sugriovė tiltą ir padarė kitų nuostolių už milijonus dolerių.

IŠ ČIKAGOS

* ✪ *

KINŲ KOMUNISTAI PALEIDO LAKŪNĄ

Čikagietė Mrs. Bender, 8234 Dorchester, jau kuris laikas darė žygių valdžios įstaigose, Vašingtone, norėdama greičiau išlaisvinti savo vyrą lakūną seržantą E. C. Bender, kuris 1948 m. rudenį buvo priverstas nusileisti Kinijos komunistų valdomoje srityje. Dabar Peipingo radijas pirmadienį pranešė, kad Bender ir kartu su juo skridęs W. C. Smith (iš Calif.) būsią paleisti. Tačiau oficialiai ši žinia dar nebuvo patvirtinta.

Komunistų radijas teigia, jog juodu prisipažinę žvalgę komunistų kariuomenės dalių judėjimą.

Išgirdusi žinią, kad jos vyras būsiąs paleistas, Mrs. Bender ėmė juoktis ir paskui nesiliovė verkusi — iš džiaugsmo ir visiems kartojo: "Tai yra stebuklinga—taip stebuklinga".

AIŠKINS VOKIEČIŲ DEMOKRATINIMĄ

JAV aukštojo komisaro Vokietijai padėjėjas Benjamin J. Buttenweiser sekmadienį Palmer House patalpose aiškins, kaip vokiečiai reaguoja į jų demokratinį auklėjimą.

Šį pranešimą Buttenweiser skaitys Anti-Defamation League of B'nai B'rith susirinkime.

NUSIKALTIMŲ KOMISIJA SKUNDŽIASI

Chicago Crime Commission skundžiasi, kad meras ir policijos viršininkas nepakankamai griežtai kovoją su įstatymų laužymais tavernose ir naktiniuose klubuose. Esą, buvę leidžiama laikyti atdaras smukles po nustatyto laiko; taip pat nevienur laikomos "bardamos" pinigams iš lankytojų traukti.

IEŠKO GERESNIŲ RASINIŲ SANTYKIŲ

Mokyklų prižiūrėtojas (super intendentas) H. C. Hunt paskyrė 12 asmenų komisiją sudaryti programai geresniems rasiniams santykiams išvystyti mokykloje. Į komisiją įeina mokytojai ir mokyklų administratoriai.

Ši komisija dirbs kartu su mokyklų, bažnyčių ir visuomenės organizacijomis. Ypač komisijai svarbu nustatyti, kaip mokykla gali prisidėti prie bendruomenės organizacijų veiklos.

VAIKAI PAREIŠKIA "SAVO AMBICIJAS"

La Salle viešbuty susirinko 27 aukštesniųjų mokyklų mokiniai, kurie "ambicijų parade" pareikš, ko jie sieksią savo gyvenime. Be kitų kalbėtojų, dalyvavo ir mokyklų prižiūrėtojas Dr. H. C. Hunt.

REIKALAUJA KRIMINALISTŲ DOKUMENTŲ

JV prokuroro padėjėjas reikalauja čia 40 didesnių kriminalistų dokumentų. Tai dalis tų nusikaltėlių, apie kuriuos renkamos žinios iš 93 JV distriktų porkurorų. Vardai neskelbiami, bet manoma, kad, be kitų, tai liečia Al Capone draugus: brolį Ralph ir pusbrolį Charles Fischetti.

MANO STATYTI NAMUS

New York Life Insurance Co. pranešė mėrui Kennelly, kad kompanija norinti statyti 1400 gyvenamųjų vienetų Čikagos pietinėje dalyje pagal miesto statybos programą. Šios statybos vieta apima 100 akrų tarp 31. ir 35. gatvių, South Parkway ir Illinois Central geležinkelio ruožo.

AMERIKA TURI TVIRTAI LAIKYTIS

Adm. L. E. Denfeld, pasitraukęs laivyno operacijų viršininkas, Liquefield Petroleum Gas Assn. susirinkime Palmer House pareiškė, kad JAV neturėtų palikti Privateer lėktuvo nušovimo Baltijos jūroje incidento be garantijų. Reikią reikalauti, kad bolševikai pažadėtų tokio dalyko nepakartoti. Denfeld pareiškė, jog šis lėktuvas buvo pirmasis prarastas santykiuose su rusais, "jei jis buvo numuštas". Buvęs laivyno operacijų viršininkas reikalavo stipraus oro laivyno, bent 70 grupių, taip pat ir didelio laivyno, bet "pakankamos armijos".

NUTEISĖ MASKVOS MOKINĮ

Teismas nuteisė vienerius metus kalėti ir sumokėti $1000 Josip Ruic, 45 m., pasivadinusį Joseph R. Weber, kuris 1945 m. melavo esąs JAV pilietis, kai jam reikėjo gauti darbą.

J. Ruic yra išėjęs Maskvos streikų technikos Lenino vardo mokyklą 1929 m.

JV prokuroras pareiškė, kad Ruic "dėjosi darbo draugu", bet "jis iš tikrųjų buvo darbo ir darbo žmonių Judas Iskariotas".

Subkomitetas tikrins dokumentus

WASHINGTON, D. C., geg. 8 d. — Senato subkomitetas gavo valstybės departamento dokumentus apie sen. McCarthy įtartus valstybės tarnautojus.

Subkomitetas turės progos ištyrinėti ir FBI surinktas žinias. Vėliau subkomitetas spręs, ar sen. McCarthy kaltinimai turi pagrindo, ar neturi.

Sen. McCarthy jau tvirtina, kad iš minėtų dokumentų subkomitetas nieko nepatirs, sen. Tydings neigia šiuo užmetimus.

Liberalai nesijungia su konservatoriais

LONDONAS, geg. 7 d. —Anglijos konservatoriai dar kartą pasiūlė liberalų partijai sudaryti koalciją ateinančių rinkimų metu.

Liberalų partijos vadas pareiškė, kad konservatorių pasiūlymas jų nepaveikė.

Jei būtų sudaryta koalicija su konservatoriais, tai provincijoje liberalų partija netektų nepaprastai daug balsų.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų

REIKALINGI MURININKAI IR LANNON STONE SETTERS.
Ilgam laikui darbas.
Matykite darbo vedėją.
33rd ir Clarence, Berwyn.

REIKALINGAS senyvas žmogus ne girtuoklis dirbti tavernoje. Kambarys, valgis ir mokestis.
3427 SO. WALLACE ST.

REIKIA DŽENITORIŲ
Yra kelios vietos nuolatiniam darbui atsakomingiems darbininkams. Amžius nuo 35 iki 50. Vietiniai paliudymai reikalingi. Turi kalbėti angliškai. PASSAVANT HOSPITAL, 303 E. Superior St. Room 107. Ateikite po 9:00 val. ryte.

REIKIA POLIŠERIŲ IR BUFFERS
patyrusių vyrų prie įvairių vario, die cast ir plieno darbų.
VINCENNES POLISHING AND PLATING WORKS
5843 So. Green St.

REIKALINGAS pirmarankis kepėjas prie juodos duonos. Gera proga geram žmogui. Labai lengvas darbas. Geras mokestis. 2910 W. 40th St. LAfayette 3-9627.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

PAKUOTOJŲ IR ABELNAM DIRBTUVĖS DARBUI

Amžius nuo 18 iki 40 metų.
Lengvas, bet skubus stovint darbas.
- Išmokysime.
- Geras mokestis.

Atsišaukite po 9:00 ryte.

1041 W. HARRISON ST.

REIKALINGA MOTERIS VAGYKLOJE

nuo 6 vakaro iki 12 vidurnakčio.
Šeštadieniais nedirbama.
Darbas darbininkų valgykloje, pagaminti, pašildyti ir paduoti. Pageidaujama patyrusi. Turi mokėti kalbėti angliškai.
Amžius nuo 25 iki 50 metų.
Atsišaukite:
Kambarys 107, po 9:00 ryto.

PASSAVANT HOSPITAL
303 E. Superior St.

REIKALINGA lietuvė moteris prižiūrėti kūdikį. Dienomis. WAlbrook 5-9168. 6735 So. Rockwell St.

REIKALINGA moteris dirbti tavernoje. Patyrimas nereikalingas.
2113 SO. HALSTED ST.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

TEISINGAS PATARNAVIMAS
Kurie norite pirkti arba parduoti namą greitai ir pelningai, visados kreipkites pas mane. NOTARY PUBLIC: Notarizuoju visokius legalius dokumentus ir suteikiu naudingus ir draugiškus patarimus dykai.
Apdraudžiu viską.
CHARLES URNICH (URNIK)
2500 W. 63rd St., antros lubos,
PRospect 6-6025, Chicago 29, Ill.

PARDAVIMUI 6 kambarių namas, furnas šildomas, 23 lotai po 50 pėdų pločio, randasi Oak Forest, Ill. 1301 W. North Ave. HUmgoldt 6-9743.

LABAI gražūs 5 kambarių namai pasitraukusiems iš biznio ar darbo žmonėms. Elektra, gesas, kiti pastatai; nedidelis šmotas žemės. Ideali paukščiams auginti vieta. $2,500. C. O. Mortensen, T. R. 2, English, Indiana.

MISCELLANEOUS
Įvairus

ALUS, vynas, alkoholis ir įvairūs likeriai parūpinama vestuvėms, piknikams ir suėjimams.
Šaukite: J. J. Bagdonas
McAVOY BROS., Inc.
5941 SO. DAMEN AVE.
REpublic 7-7200.

PAINTING AND DECORATING
Maliavojam ir Popieruojam

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidevėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui prijėjus kreipkites: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GRovehill 6-4177.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

TOBULOS MAŠINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radijo, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.

1949	OLDS. 98, club sedan	$2150
1948	STUDE. Commander	$1475
1948	OLDS. 76, club sedan	$1395
1947	PONTIAC, streaml. 4-dr.	$1275
1947	OLDSMOBILE 76, 4-dr.	$1295
1948	CHEV. 2 door sedan	$1195
1947	PLYMOUTH, 4 door	$1065
1946	OLDSMOBILE 66, 4-dr	$ 995
1940	OLDSMOBILE 70, 4-dr.	$ 450
1939	BUICK Special, 4-dr.	$ 375

Ir daugelis kitokių už kainą jus išsigalit mokėti.
General Motors lengvos sąlygos

MAY MOTORS SALES
7411 So. Halsted Street
Olds. dyleris per ketvirtį amžiaus.

A. & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ KARŲ VISUOMET

1936's iki 1950's
$50 IR AUKŠČIAU.

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales
816-20 W. 35th Street

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI taverna. Savininkas turi apleisti miestą. Geras pirkinys. 6257 So. State St. Telefonas NOrmal 7-9206.

LUNCH ROOM. Puikiausioj apylinkėje. Geras biznis. Turi pasiaukoti dėl ligos. Geriausia pasiūla. Pašaukite CHesapeake 3-2642.

PARDAVIMUI taverna. Gyvenimui kambariai ant vietos. Parduosiu už teisingą pasiūlymą.
3364 SO. HALSTED ST.

TAVERNA ir namas, gerai išdirbtas biznis. Prieinamai greitam pardavimui. Savininkas apleidžia miestą.
4254 SO ASHLAND AVE.

PARDAVIMUI taverna prie didelės biznio gatvės. Visokių tautų apgyventa. 1255 W. Madison Street.

PARDAVIMUI taverna su namu arba mainysiu. 715 W. 43rd Street.

REPAIRS—IN GENERAL
Įvairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų.
Matykite mus pirma pirkimo.
Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kaina nuo $15. Ateikite į mūsų įstaigą ir pamatykite patys.
Mes paimsime jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3423 WEST 63rd STREET
Tel. REpublic 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

BUILDING MATERIAL
Statybai medžiaga.

LENTOS
ir Namams Statymui Medžiaga
NAMŲ SAVININKAI, TIK SOUTHWESTERN LUMBER KOMPANIJA GALI JUMS DUOTI TOKIUS BARGENUS

2 x 4	6c. ft.
1 x 4 ply	3c. ft.
1 x 6 ply arba sheetting	5c. ft.
Plaster Board	4½c. ft.
¼" plywood	10c. ft.
Insuliacija	5c. ft.
90 sv. rolė stogams popieris	$2.00
110 sv. shingles, 100 k. pd.	$2.10

Taipgi daugelis bargenų mūsų vartotos medžiagos skyriuje ant durų ir langų.
1 ir 2 colių lentų, sunkių balkių.
MES STATOME GARAŽUS IR PERTAISOME BUTUS IR BEISMONTUS.
Southwestern
LUMBER CO.
VINCAS ALONIS, vedėjas
7437 SO. WESTERN AVENUE
GRovehill 6-5656.
Atdara: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 8--8. Sekmadienį 10--2.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

MOTINOS DIENOS

Pasveikinimui gražios kortelės, kaina po 10c. ir 15c. Gaunamos pas Budriką. Tiktai su lietuviškomis eilėmis.

32 šmotų torielkų setas (dishes), vertės $6.00, už	$3.95
50 šmotų torielkų setas, vertės $12.00, už	$6.95
92 šmotų torielkų setas, vertės $38.00, už	$27.50
32 sidabrinių daiktų šmotai, gražioje dėžėje, už	$16.50
12 šmotų — 6 peiliai ir 6 šakutės, už	$2.50

JOS. F. BUDRIK, Inc.
KRAUTUVĖJE
3241 SO. HALSTED STREET